

**BANDIRMA EKONOMİ
RAPORU
2021**

BANDIRMA EKONOMİ RAPORU 2021

Mayıs 2022

BANDIRMA

Hazırlayan

Taner HACIOĞLU (Dış İlişkiler, Sanayi ve Proje Sorumlusu)

“Tüccar; milletin emeği ve üretimi kıymetlendirmek için eline ve zekâsına emniyet edilen ve bu emniyete liyakat göstermesi gereken adamdır.”

Mustafa Kemal ATATÜRK – 1923

VİZYON

Çağdaş yönetim anlayışı ve sosyal sorumluluk bilinciyle kurumsallaşmayı ve üyelerine hizmet sunumunu profesyonel anlamda başarmış, sürdürülebilir gelişmişlik düzeyine ulaşan, Bandırma ekonomisine ve sosyal hayatına katma değer sağlayan bölgesel ve ulusal bazda referans Oda olmaktadır.

MİSYON

Bandırma Ticaret Odası, faaliyetlerini ilgili kanun ve yönetmelikler çerçevesinde şeffaf, tarafsız, hızlı ve kalite odaklı hizmet anlayışıyla yürütmek, hizmette üye memnuniyetini esas almak, üyelerinin ulusal ve uluslararası piyasada rekabet gücünü artırmak, kamu yararını gözeterek üyelerinin menfaatlerini korumak ve Bandırma'nın ticari alanda gelişmesine öncülük etmek amacıyla vardır.

ÖNSÖZ

Bandırma Ticaret Odası, Bandırma ve çevresinin ekonomik, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılamak, Bandırma'nın ve üyelerinin gelişimine katkı sağlamak amacıyla 1926 yılında kurulmuş tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu nitelğinde meslek kuruluşudur. 96 yıllık hizmet geçmişine sahip olan Bandırma Ticaret Odası, üyelerinin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, mensuplarının birbirleri ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslekî disiplin, ahlâk ve dayanışmayı korumak ve 5174 Sayılı Kanunda yazılı hizmetler ile mevzuatla odalara verilen görevleri yerine getirmek amaçlamaktadır.

Bandırma Ticaret Odası, temel oda görevlerinin yanısıra, üyelerine yardımcı olmak amacıyla çeşitli sektör ve ülkelere ait araştırma raporları hazırlamak, üyelerin faydalanaileceği teşvik ve uygulamaları derlemek, yurtçi ve yurtdışı fuarlara katılarak üyelerin sektörleri ile alakalı güncel bilgiler edinmesini sağlamak ve bölge ekonomisine katkıda bulunacak projeler geliştirmek gibi faaliyetlerde de bulunmaktadır. Bu faaliyetlerden birisi olarak hazırlanan "Bandırma Ekonomi Raporu 2021" çalışması, istatistik veriler yardımı ile Bandırma'da sosyal ve ekonomik anlamda yaşanan değişimler ile Bandırma Ticaret Odası hakkında bilgilerin derlenmesi hedeflenmiştir. Bu rapor vesilesi ile Bandırma ve çevresinde gerçekleşen sosyal ve ekonomik değişimleri görmek ve bunun ülke ve bölge ekonomisine etkilerini incelemek amacıyla hazırlayıp kamuoyuyla paylaşmak amaçlanmıştır. "Bandırma Ekonomi Raporu 2021" nun içeriği bilgi ve verilerle, Bandırma ekonomisini yansıtacak bir kaynak olduğu düşünülmektedir.

Raporun hazırlanmasında katkı sağlayan ve bilgilerin derlenmesinde yardımcı olan tüm kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarına teşekkür eder, raporun tüm Oda üyelerimize ve Bandırmalılara fayda ve katkı sağlayacağını düşünmektediriz.

İçindekiler

A.BANDIRMA EKONOMİSİ	12
1. BANDIRMA – GENEL BİLGİ	13
1.1.Balıkesir İli ve İlçeleri Nüfus Bilgileri.....	15
2.BANDIRMA.....	20
2.1. Bandırma Tarihi ve Coğrafi Özellikleri	20
2.2. Nüfus Hareketleri	22
2.3. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi	24
2.4. Kültür – Sanat.....	38
2.5. Turizm	39
2.6. Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK).....	41
2.7. Bandırma Sosyal Hizmet Merkezi.....	43
2.8. Tarım ve Hayvancılık.....	44
2.9. Lisanslı Depoculuk	52
2.10. Orman	53
2.11. Devlet Su İşleri Müdürlüğü.....	55
2.12. Spor.....	56
2.13. Finans.....	58
2.14. İnşaat	59
2.15. Enerji.....	60
2.16. BASKİ.....	63
2.17. Ulaşım	64
2.18. Ticaret.....	68
2.19. Lojistik	74
2.20. Sanayi.....	80
2.21. Balıkesir Sanayi Odası	84
2.22. Bandırma'da Faaliyet Gösteren Esnaf Odaları	85
C.BANDIRMA TİCARET ODASI	86
1.BANDIRMA TİCARET ODASI	87
1.1Bandırma Ticaret Odası Hakkında Bilgi.....	87

Tablolar Dizini

Tablo 1. Balıkesir İli İlçelerinin Yüzölçümleri	14
Tablo 2. Balıkesir İli İlçelerinin 2020 – 2021 Yılı Nüfus Sayıları	15
Tablo 3. Balıkesir İli İlçelerinin 2021 Yılı Nüfus Sayılarına Göre Nüfus Yoğunluğu	16
Tablo 4. Bandırma'da İkamet Eden Kişilerin Nüfusuna Kayıtlı Oldukları İl İstatistiği	17
Tablo 5. Bandırma Nüfusuna Kayıtlı Kişilerin İkamet Ettikleri İl İstatistiği	18
Tablo 6. Bandırma Medeni Durumuna Göre Nüfus Bilgisi (15 Yaş Üstü)	19
Tablo 7. Bandırma Nüfusunun Yaşı Gruplarına Göre Sınıflandırılması	22
Tablo 8. Bandırma'ya Bağlı Mahallelerin Nüfus Sıralaması	23
Tablo 9. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Akademik Birimlerinin Yerleşkelelere Göre Dağılımı	24
Tablo 10. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Bünyesindeki Uygulama ve Araştırma Merkezleri	25
Tablo 11. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Yapı Alan Dağılımı	26
Tablo 12. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Yıllara Göre Öğrenci Analizi	27
Tablo 13. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi'ne Bağlı Fakültelerde Eğitim Gören Öğrenci Sayıları ..	28
Tablo 14. İktisadi İdari Bilimler Fakültesi 2021 yılı Bölüm ve Öğrenci Sayıları	29
Tablo 15. Denizcilik Fakültesi 2021 yılı Bölüm ve Öğrenci Sayıları	30
Tablo 16. Ömer Seyfettin Uygulamalı Bilimler Fakültesi 2021 Yılı Bölüm ve Öğrenci Sayıları	30
Tablo 17. Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi 2021 Yılı Bölüm ve Öğrenci Sayıları	31
Tablo 18. İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi 2021 Yılı Bölüm ve Öğrenci Sayıları	31
Tablo 19. Sağlık Bilimler Fakültesi 2021 Yılı Bölüm ve Öğrenci Sayıları	32
Tablo 20. Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi 2021 Yılı Bölüm ve Öğrenci Sayıları	32
Tablo 21. Spor Bilimleri Fakültesi 2021 Yılı Bölüm ve Öğrenci Sayıları	33
Tablo 22. Tıp Fakültesi 2021 Yılı Bölüm ve Öğrenci Sayıları	33
Tablo 23. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi'ne Bağlı Meslek Yüksekokullarında Eğitim Gören Öğrenci Sayıları	34
Tablo 24. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi'ne Bağlı Enstitülerde Eğitim Gören Öğrenci Sayıları ...	35
Tablo 25. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Akademik Personel Sayısı	35
Tablo 26. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Toplam Personel Sayısı	36
Tablo 27. 2020 Yılında Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi'nde Eğitim Gören Uluslararası Öğrenci Sayısı	37

Tablo 28. Bandırma'da Bulunan İşletme Belgeli Konaklama Tesisleri	39
Tablo 29. Bandırma'da Bulunan İşletme Belgeli Acentalar	40
Tablo 30. Bandırma Sosyal Güvenlik Kurumu İstatistikleri	41
Tablo 31. Bandırma'da 10 ve Üstü İstihdam Sağlayan Firmalar	41
Tablo 32. 2021 Yılı Bandırma İlçesi Engelli İstatistikleri	43
Tablo 33. 2021 Yılı Bandırma İlçesi Huzurevi ve Kreş Sayıları	43
Tablo 34. 2021 Yılı İtibarı ile Bandırma İlçe Sınırları İçindeki Tarım Arazilerin Durumu	44
Tablo 35. Bandırma İlçesi Tahıl Üretimi	45
Tablo 36. Bandırma İlçesi Sebze Üretimi	46
Tablo 37. Bandırma İlçesi Meyve Üretimi	47
Tablo 38. En Çok Etlik Tavuk Sayısına Sahip 10 İl	48
Tablo 39. Balıkesir İli 2020 Yılı Etlik Tavuk Sayısı	49
Tablo 40. En Çok Yumurta Tavuğu Sayısına Sahip 10 İl	50
Tablo 41. Balıkesir İli 2020 Yılı Yumurta Tavuğu Sayısı	50
Tablo 42. 2020 Yılı Bandırma Hayvan Varlık İstatistikleri	51
Tablo 43. 2020 Yılı Bandırma Hayvansal Üretim	51
Tablo 44. 2021 Yılı İtibarı ile Balıkesir'de Bulunan Lisanslı Depolar	52
Tablo 45. Bandırma Orman İşletme Müdürlüğü Yetki Alanındaki Orman Varlığı	53
Tablo 46. Bandırma Orman Ürünleri Satış Durumu	43
Tablo 47. Bandırma Üretilen Orman Ürünleri	54
Tablo 48. Bandırma Emre Göleti Sulaması Proje Özellikleri	55
Tablo 49. Bandırma Çakıl Göleti Sulaması Proje Özellikleri	55
Tablo 50. 2021 Yılı İtibarı ile Bandırma İlçesindeki Spor Kulüpleri	56
Tablo 51. 2021 Yılı İtibarı ile Bandırma İlçesinde Bulunan Spor Tesisleri ve Özellikleri	57
Tablo 52. Bandırma'da Faaliyet Gösteren Banka Şubeleri	58
Tablo 53. 2020 - 2021 Yılı Bandırma'da Satışı Yapılan Konut İstatistiği	59
Tablo 54. Bandırma'da Kurulu Olan Rüzgâr Enerji Santralleri (RES)	60
Tablo 55. Bandırma'da Kurulu Olan Biyogaz, Biyokütle, Atık Isı Santralleri	61
Tablo 56. Bandırma'da Tüketilen Elektrik Enerjisi Miktarı	61
Tablo 57. 2021 Yılında Bandırma Genelinde Sektörel Bazda Tüketilen Elektrik Enerjisi Miktarı	61
Tablo 58. Bandırma'da Toplam Doğalgaz Tüketimi ve Abone Sayısı	61

Tablo 59. Bandırma'da Sektörlere Göre Abone Durumu ve Doğalgaz Tüketimi	62
Tablo 60. Nüfus ve Abone Başına Üretilen/Satılan Su Miktarı	63
Tablo 61. İçme ve Kullanma Suyu Yıllık Üretimi	63
Tablo 62. Karayolları Bandırma 146. Şube Şefliği'nin Yol Uzunlukları	64
Tablo 63. 2021 yılı Demiryolunu Kullanan Yolcu Sayısı	65
Tablo 64. 2021 yılı Demiryolu Vasıtasyla Taşınan Yük İstatistiği	65
Tablo 65. Bandırma Gümrük Müdürlüğü'nün Gerçekleştirdiği İhracat ve İthalatın Yıllara Göre Değişimi (Bin ABD \$)	69
Tablo 66. 2021 Yılında Bandırma Gümrük Müdürlüğü'nün Gerçekleştirdiği İhracat ve İthalatın Aylara Göre Değişimi (ABD \$)	69
Tablo 67. 2021 Yılı Bandırma Gümrük Müdürlüğü'nün Ülkelere Göre Dış Ticaret Verileri (\$)	70
Tablo 68. 2021 Yılı Bandırma Gümrük Müdürlüğü'nün Ülkelere Göre İthalat Verileri (\$)	71
Tablo 69. 2021 Yılı Bandırma Gümrük Müdürlüğü Fasillara Göre İhracat Verileri (\$)	72
Tablo 70. 2021 Yılı Bandırma Gümrük Müdürlüğü Fasillara Göre İthalat Verileri (\$)	73
Tablo 71. Çelebi Bandırma Limanının Kapasite Bilgileri	76
Tablo 72. Liman Başkanlıklarını Bazında Limanlara Uğrayan Gemi İstatistikleri	77
Tablo 73. Liman Başkanlıklarını Bazında Limanlardan Gerçekleştirilen Toplam Elleçleme İstatistikleri	78
Tablo 74. Liman Başkanlıklarını Bazında Limanlardan Gerçekleştirilen Toplam Konteyner Elleçleme (TEU) İstatistikleri	79
Tablo 75. Bandırma İlçesi Sanayi Siciline Kayıtlı İşletmelerin Sektörlere Göre Dağılımı (2021)	81
Tablo 76. Bandırma İlçesi Sanayi Alanları İşyeri ve İstihdam Sayıları (2021)	82
Tablo 77. Bandırma İlçesindeki Küçük Sanayi Siteleri (2021)	82
Tablo 78. Marmara İleri Teknoloji ve Makine İhtisas OSB ile Alakalı İstatistik Bilgiler	83
Tablo 79. Balıkesir Sanayi Odası Üyelerinin İlçelere Göre Dağılımı	84
Tablo 80. Bandırma'da Bulunan Esnaf Odaları ve Üye Sayıları	85
Tablo 81. Firma Tipine Göre 2020 Yılı Bandırma Ticaret Odası Üye İstatistiği	88
Tablo 82. Şirket Tiplerine Göre Faal Üye Sayısı	89
Tablo 83. Meslek Gruplarına Göre Üye Sayısı	89
Tablo 84. Sanayi Belgeleri Miktarı	90
Tablo 85. Bandırma Ticaret Odası Tarafından Onaylanan Dış Ticaret Belge Sayısı	90

Grafik Dizini

Grafik 1. Balıkesir Haritası	13
Grafik 2. Balıkesir İli Rüzgâr Enerjisi Santrali Kurulum Bölgeleri	60
Grafik 3. Bandırma'ya Yapılması Planlanan Demiryolu Projeleri	66
Grafik 4. Bandırma Limanı Art Bölgesi (Hinterland)	74
Grafik 5. Modlar Arası Taşıma Kapasitelerinin Karşılaştırılması	75

Resim Dizini

Resim 1. Erkan-ı Harbiye-i Umumiye Bandırma Haritası, TBMM Arşivi 1910 20

A.BANDIRMA EKONOMİSİ

1. BANDIRMA – GENEL BİLGİ

Bugünkü Balıkesir ili, Anadolu yarımadasının kuzeybatısındaki Marmara bölgesi içerisinde yer almaktadır. Balıkesir'in kuzeybatısında Çanakkale, kuzeyinde Marmara denizi, doğusunda Bursa güneydoğusunda Kütahya, güneyinde Manisa, güneybatısında İzmir ve batısında ise Ege denizi yer almaktadır. Ege denizindeki kıyıların uzunluğu 115,5 km. Marmara denizindeki kıyı uzunluğu ise 175,25 km'dir. İlin izdüşüm yüzölçümü 14.456 km² olup, 40°39' ve 39°06' kuzey enlemleri ile 26°39' ve 28°58' doğu boylamları arasında yer almaktadır.

Kaynak: Güney Marmara Kalkınma Ajansı

Grafik 1. Balıkesir Haritası

Anadolu'nun batısında Mysia bölgesinde kurulmuş olan Balıkesir kentinin, önemli kara ulaşım ağları üzerinde uğrak yer olması, Bandırma ile Marmara Denizi'ne, Edremit ve Ayvalık ile Ege Denizi'ne bağlı olması nedenleriyle tarih boyunca canlı bir ticaret hayat yaşadığı, önemli bir üretim ve ticaret kent olduğu bilinmektedir. İlk çağlarından itibaren Akhyraous, Akira, Hadrianoterai, Palaeo-Castro, Balıkisra, Balıkhisar ve Balıkesir olarak anılan ve günümüze Balıkesir olarak gelen ismin mensebinin nereden kaynaklandığı kesin olarak bilinmemektedir. Kent, 1330 yıllarında Karesi Beyliği'nin toprakları içinde kalarak, bu beyliğin merkezi olmuştur.

İlk kez 1359 yılında Osmanlıların eline geçtiği bilinen kente, XVIII. yüzyılda 20 mahallenin yer aldığı bilinmektedir. Balıkesir kenti, yöneticileri, vakıf eserleri, çarşı ve pazaryerleri ile bir Osmanlı şehri olduğu büyümесini sürdürmüştür**.

* Balıkesir Kent Morfolojis: Tarihsel Bir Okuma, Balıkesir Üniversitesi, Türkiye Kentsel Morfoloji Araştırma Ağı II. Kentsel Morfoloji Sempozyumu, "DeğişKent" Değişen Kent, Mekân ve Biçim, Yasemin İNCE GÜNEY, sayfa 383-395.

Balıkesir'in toplam 20 adet ilçesi bulunmaktadır ve Türkiye'de en çok ilçeye sahip 5. ildir. Balıkesir ilinin toplam yüzölçümü 14583 km^2 olup, en büyük yüzölçümüne sahip ilçe 1719 km^2 ile Dursunbey ilçesi, en küçük yüzölçümüne sahip ilçe ise 134 km^2 ile Marmara ilçesidir. Bandırma, 20 ilçe arasında büyüklük sıralaması açısından 9. büyük ilçe olmakla birlikte, 755 km^2 lik yüzölçümüne sahiptir.

Balıkesir İli İlçelerinin Yüzölçümleri	
İlçeler	Yüzölçümü
Altıeylül	956
Ayvalık	305
Balya	797
Bandırma	755
Bigadiç	1108
Burhaniye	420
Dursunbey	1719
Edremit	682
Erdek	307
Gömeç	171
Gönen	1162
Havran	565
İvrindi	818
Karesi	695
Kepsut	889
Manyas	634
Marmara	134
Savaştepe	427
Sındırğı	1387
Susurluk	652
TOPLAM	14583

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 1. Balıkesir İli İlçelerinin Yüzölçümleri

1.1.Balıkesir İli ve İlçeleri Nüfus Bilgileri

Balıkesir ili, 12 Kasım 2012 tarihi itibarı ile büyükşehir statüsüne yükseltilmiş 14 ilden bir tanesidir. 2020 yılı itibarı ile 1.240.285 olan nüfus sayısı, 2021 yılında %0,83 artış oranı ile 1.250.610'a yükselmiştir. Balıkesir ilinin en yüksek nüfusa sahip ilçesi Karesi, en düşük nüfusa sahip ilçesi ise Marmara ilçesidir. Balıkesir'e bağlı ilçelerin 2020–2021 yılı nüfus değişimleri incelendiğinde, 9 ilçede nüfus artışı, 11 ilçede ise nüfus azalışı gözlemlenmiştir.

Sıralama	İlçeler	2020			2021		
		Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM
1	Karesi	90.034	94.163	184.197	90286	94832	185118
2	Altıeylül	92584	89489	182073	94355	90683	185038
3	Edremit	79471	81674	161145	81060	83636	164696
4	Bandırma	80307	78550	158857	81890	80004	161894
5	Gönen	37236	37658	74894	37238	37550	74788
6	Ayvalık	35274	36451	71725	35627	36744	72371
7	Burhaniye	31339	30467	61806	32276	31103	63379
8	Bigadiç	25141	24345	49486	25649	24068	49717
9	Susurluk	19075	19601	38676	18744	19300	38044
10	Dursunbey	17091	17749	34840	16792	17367	34159
11	Sındırğı	15903	17022	32925	15799	16862	32661
12	Erdek	16329	15990	32319	16165	15873	32038
13	İvrindi	16092	16227	32319	15922	15975	31897
14	Havran	13952	14036	27988	13888	14026	27914
15	Kepsut	12658	10359	23017	12461	10130	22591
16	Manyas	9207	9392	18599	8977	9302	18279
17	Savaştepe	8693	8668	17361	8527	8476	17003
18	Gömeç	7609	7598	15207	8128	8089	16217
19	Balya	6444	6434	12878	6364	6294	12658
20	Marmara	5326	4647	9973	5379	4769	10148

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 2. Balıkesir İli İlçelerinin 2020 – 2021 Yılı Nüfus Sayıları

Sıralama	İlçeler	Nüfus	Yüzölçümü (km ²)	Nüfus Yoğunluğu (km ² ye göre)
1	Karesi	185118	695	266
2	Edremit	164696	682	241
3	Ayvalık	72371	305	237
4	Bandırma	161894	755	214
5	Altıeylül	185038	956	194
6	Burhaniye	63379	420	151
7	Erdek	32038	307	104
8	Gömeç	16217	171	95
9	Marmara	10148	134	76
10	Gönen	74788	1162	64
11	Susurluk	38044	652	58
12	Havran	27914	565	49
13	Bigadiç	49717	1108	45
14	Savaştepe	17003	427	40
15	İvrindi	31897	818	39
16	Manyas	18279	634	29
17	Kepsut	22591	889	25
18	Sındırgı	32661	1387	24
19	Dursunbey	34159	1719	20
20	Balya	12658	797	16

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 3. Balıkesir İli İlçelerinin 2021 Yılı Nüfus Sayılarına Göre Nüfus Yoğunluğu

1927 yılında Türkiye'de yapılan ilk genel nüfus sayımında, ülke nüfusu yaklaşık 13,5 milyon, Bandırma ilçesinin ise 61.918 olarak tespit edilmiştir. Fakat Bandırma'da 1940'lı yılların başına kadar devamlı bir azalış gösteren nüfus neredeyse yarı yarıya azalarak 32.143 adede kadar düşmüştür. Bu dramatik düşüş sonrasında, hızlı bir nufus patlaması evresine girilmiş ve 2000 yılına kadar ilçe nüfusu 4 kat artarak 120 bin seviyesine ulaşmıştır. Bu dönemde Türkiye nüfus artış oranı %2-3 arasında iken, Bandırma nüfusunun artış oranı %8-12 olmuştur.

Bandırma'da ikamet eden kişilerin nüfusuna kayıtlı oldukları il istatistiği incelendiğinde, Balıkesir dışında, Bandırma'ya en yakın yerleşim yerleri olan Bursa ve Çanakkale'nin üst sıralarda olduğu görülmektedir. Bu illeri sırasıyla Muş, Trabzon ve İstanbul illeri izlemektedir.

Sıra	Nüfusa Kayıtlı Olunan İl	Kişi	Sıra	Nüfusa Kayıtlı Olunan İl	Kişi	Sıra	Nüfusa Kayıtlı Olunan İl	Kişi
1	Balıkesir	97106	28	Ordu	760	55	Adıyaman	339
2	Bursa	7912	29	Adana	742	56	Çankırı	336
3	Çanakkale	4060	30	Elazığ	672	57	Kocaeli	334
4	Muş	2822	31	Rize	651	58	Osmaniye	334
5	Trabzon	2451	32	Kastamonu	637	59	Bayburt	333
6	İstanbul	2196	33	Hatay	600	60	Ardahan	331
7	Sivas	1871	34	Gaziantep	592	61	Bilecik	329
8	Samsun	1796	35	Sinop	591	62	Kırklareli	322
9	Erzurum	1621	36	Kahramanmaraş	565	63	Nevşehir	296
10	Mardin	1415	37	Giresun	562	64	Iğdır	276
11	Manisa	1301	38	Bitlis	561	65	Uşak	275
12	Diyarbakır	1287	39	Mersin	547	66	İsparta	259
13	İzmir	1230	40	Aydın	540	67	Bolu	220
14	Konya	1097	41	Batman	500	68	Karabük	202
15	Kayseri	1081	42	Tekirdağ	477	69	Aksaray	200
16	Çorum	1059	43	Gümüşhane	459	70	Düzce	179
17	Kütahya	1049	44	Sakarya	442	71	Antalya	173
18	Eskişehir	999	45	Kırıkkale	441	72	Muğla	172
19	Van	984	46	Denizli	424	73	Tunceli	161
20	Ankara	942	47	Zonguldak	415	74	Bartın	149
21	Malatya	905	48	Artvin	407	75	Bingöl	139
22	Ağrı	865	49	Amasya	406	76	Karaman	138
23	Kars	861	50	Kırşehir	400	77	Yalova	138
24	Yozgat	844	51	Siirt	400	78	Kilis	126
25	Afyonkarahisar	818	52	Erzincan	380	79	Burdur	120
26	Tokat	814	53	Edirne	362	80	Şırnak	72
27	Şanlıurfa	800	54	Niğde	341	81	Hakkari	40

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 4. Bandırma'da İkamet Eden Kişilerin Nüfusuna Kayıtlı Oldukları İl İstatistiği

Bandırma nüfusuna kayıtlı kişilerin ikamet ettikleri il istatistiği incelendiğinde, sanayi, iş imkânlarına ulaşım kolaylığına sahip ve gelişmişlik düzeyi yüksek olan illere yönelik bir göçün olduğu görülmektedir. İstanbul, Bursa, İzmir, Ankara ve Kocaeli illeri Bandırma nüfusuna kayıtlı kişilerin ikamet ettikleri il istatistiğinde üst sıralarda yer almaktadır.

Sıra	Nüfusa Kayıtlı Olunan İl	Kişi	Sıra	Nüfusa Kayıtlı Olunan İl	Kişi	Sıra	Nüfusa Kayıtlı Olunan İl	Kişi
1	Balıkesir	62145	28	Hatay	74	55	Karabük	24
2	İstanbul	13460	29	Kayseri	73	56	Nevşehir	24
3	Bursa	4788	30	Afyonkarahisar	70	57	Burdur	21
4	İzmir	3694	31	Trabzon	65	58	Artvin	20
5	Ankara	2389	32	Gaziantep	63	59	Niğde	20
6	Kocaeli	1219	33	Malatya	62	60	Gümüşhane	17
7	Antalya	1162	34	Isparta	58	61	Bayburt	16
8	Çanakkale	1012	35	Bolu	55	62	Kırıkkale	15
9	Tekirdağ	660	36	Kars	42	63	Aksaray	14
10	Muğla	635	37	Uşak	42	64	Kahramanmaraş	13
11	Eskişehir	515	38	Van	41	65	Çorum	12
12	Manisa	364	39	Amasya	39	66	Rize	12
13	Aydın	336	40	Erzurum	38	67	Siirt	12
14	Sakarya	262	41	Mardin	35	68	Tunceli	12
15	Yalova	240	42	Batman	34	69	Yozgat	11
16	Edirne	238	43	Sivas	32	70	Ağrı	10
17	Konya	181	44	Tokat	31	71	Bitlis	10
18	Kütahya	151	45	Bartın	30	72	Kırşehir	10
19	Denizli	142	46	Elazığ	30	73	Karaman	9
20	Mersin	130	47	Ordu	30	74	Adıyaman	8
21	Adana	117	48	Şanlıurfa	30	75	Muş	8
22	Kırklareli	104	49	Kastamonu	27	76	Bingöl	7
23	Samsun	95	50	Şırnak	27	77	Çankırı	7
24	Zonguldak	88	51	Hakkari	26	78	İğdır	7
25	Diyarbakır	84	52	Osmaniye	26	79	Sinop	5
26	Düzce	82	53	Erzincan	25	80	Ardahan	4
27	Bilecik	79	54	Giresun	25	81	Kilis	

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 5. Bandırma Nüfusuna Kayıtlı Kişilerin İkamet Ettikleri İl İstatistiği

Yıl	Boşandı	Eşi Öldü	Evli	Hiç Evlenmedi
2017	6190	9031	80862	29468
2018	6700	9170	81202	29469
2019	7298	9341	81757	29876
2020	7658	9510	82183	30775
2021	8179	9732	82225	32364

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 6. Bandırma Medeni Durumuna Göre Nüfus Bilgisi (15 Yaş Üstü)

2.BANDIRMA

2.1. Bandırma Tarihi ve Coğrafi Özellikleri

Bandırma'nın, bir balıkçı köyü iken geniş bir kara kitlesinin limanı haline gelmesinde başta idari, ekonomik, endüstriyel vs. faktörler etkili olmuştur. Bandırma'nın büyük bir şehrə dönüşümü 19.yy sonları ve 20. yy başlarında daha da belirgin bir şekilde ortaya çıkmıştır.

Marmara Denizi kıyısında yer alan Bandırma, geçmiş dönemlerde küçük bir yerleşim yeri olması sebebiyle köy olarak anılmaktadır. Ancak zamanla siyasi, ekonomik, coğrafi, idari vb. sebeplerle fiziki olarak gelişmiş ve büyümüştür. 13. yüzyılın başlarında Karesi Beyliği'nin himayesine giren Bandırma, 1336 yılında Orhan Gazi zamanında Osmanlıların eline geçmiştir. 1530'larda bir padişah hası olup köyden kasabaya daha sonra da kazaya dönüşmesindeki en önemli etkenlerden birisi Haydar Çavuş Vakfı'dır. Bu vakfa ait bahçe içerisinde şadırvanlı bir cami, çeşme, yanında bir hamam, beş ev, onbeş dükkân ve ayrıca cami yanında biri arsa içerisinde diğer ise arsa dışındaki iki evden oluşan kompleksin köye değil deniz kenarına ve aktif olarak kullanılan limana yapılması, Bandırma'nın bugünkü yerleşim alanında kurulmasına öncülük etmiştir.

Böylece bir balıkçı köyü iken deniz kenarında daha modern dini, sosyal, ticaret ve eğitim kurumlarıyla, ekonomik ve coğrafik olarak daha da gelişmeye müsait bir yerleşim merkezine dönüşmüştür. Bandırma, 1591 yılına kadar idari taksimatta İstanbul'un Galata Kazasının Kapıdağı nahiyesine bağlıdır. Yine aynı tarihlerde Güney Marmara'yı İstanbul'a deniz yoluyla bağlayan limanlardan biri olan Bandırma İskelesi, büyük gemiler için barınma imkânı ve aynı zamanda Karesi Sancağından çıkan madenlerin Avrupa'ya çıkış kapısı olması sebebiyle büyük bir gelir kaynağı olmuştur.

Zamanla büyüp geliştiği anlaşılan şehir; 18. yüzyıl belgelerinde 'kasaba', 1846 Salnâmesinde ise artık Hüdavendigâr Vilâyeti'nin Erdek Liva'sına bağlı 'Nevahi-i Bandırma' adıyla bir nahiye olarak anılmaktadır. Bu süreç 1878 yılına kadar devam etmiş ve bu tarihte Erdek'ten ayrılmış Karesi Sancağına bağlı bir kaza olarak statüsünü devam ettirmiştir. 1878 yılından sonra Edincik, Gönen, Manyas, İmralı ve Kapıdağı zaman zaman Bandırma'ya bağlı birer nahiyyedirler. *

Kaynak: Bandırma'nın Unutulmuş Kişi Binaları, Yenimahalle Semtindeki Askeri Alanda Tespit ve Restitüsyon Çalışmaları, Uluslararası Bandırma ve Çevresi Sempozyumu

Resim 1. Erkan-ı Harbiye-i Umumiye Bandırma Haritası, TBMM Arşivi 1910

*Salnameler Işığında 20. yy Başlarında Bandırma, Dr. Yasemin KESKİN, Uluslararası Bandırma ve Çevresi Sempozyumu, Tam Metin Bildiriler Kitabı I, sayfa 67- 73.

O yıllarda Ege Bölgesini İstanbul'a bağlayan tek liman durumundaki Bandırma'ya 1882 yılında yeni bir rıhtım ve iskele yapımına başlanmıştır ve 1902 yılında tamamlanmıştır. 1898 yılı salnamesinde İstanbul'dan her gün Bandırma'ya tüccar gemilerinin geldiği belirtilmektedir. Bandırma limanı 20. Yüzyılın başında, kapitülasyonların getirdiği haklardan yararlanan batı sermayesi tarafından ithalat ve ihracat amacıyla kullanılmaktaydı. 1912 yılında tamamlanan Bandırma-İzmir demiryolu ulaşımı kolaylaştırmış, dolayısıyla limanın kullanımını da artırmıştır.

Birinci Dünya Savaşı sonrası 1920 yılında Yunanlılar tarafından işgal edilen Bandırma 17 Eylül 1922 tarihinde özgürlüğüne kavuşmuştur. Şehri terkeden Yunanlılar tarafından çıkarılan yangın sebebi ile şehir büyük hasar görmüş ve harap bir hale gelmiştir.

Yaralarını kısa sürede saran ve Cumhuriyetle birlikte hızlı bir gelişim içine giren Bandırma, 1940 yılına gelindiğinde önemli altyapı çalışmalarını tamamlamıştır. 1973 yılında yeni limanın hizmete alınmasıyla kentin gelişiminde yeni bir ufuk açılmış, 1980 sonrası sağlanan teşvik ve yatırımlar indirimleri ile özellikle gıda sektöründe büyük yatırımlar yapılmıştır. Bu gelişme sürecinde Bandırma ülkemizin önemli sanayi kentleri arasına girmiştir.

1993 yılında üniversite öğrenimi ile tanışan Bandırma 2000 yılında 100 bin nüfusa ulaşmıştır. 2014 yılında Balıkesir'in Büyükşehir yapılmasıından sonra kent alanı 63.500 hektar, kentin toplam nüfusu ise 145 bin olmuştur. *

2.1.1. Coğrafya

Bandırma, Balıkesir iline bağlı bir sahil ilçesi olmakla birlikte, doğusunda Bursa, batısında Erdek ve Kapıdağı Yarımadası, güneyinde Gönen ilçesi ve Kuş Gölü (Manyas), kuzeyinde de Bandırma Körfezi vardır. Marmara Denizi'nin güneyinde bulunan ilçe hem Akdeniz hem de Karadeniz iklimlerinin etki alanı içerisindeidir. Balıkesir'e 99 km, Erdek'e 20 km, Gönen'e 41 km, Bursa'ya 108 km, Çanakkale'ye 162 km'lik asfalt yollarla bağlı olan ilçeye, Bandırma-Balıkesir demiryolu ve 1998 yılında başlayıp, Bandırma-İstanbul arasındaki ulaşımı iki saatle indiren feribot seferleriyle de ulaşım sağlanabilmektedir.

2.1.2. İklim

Bandırma hem Akdeniz hem de Karadeniz iklimlerinin etki alanı içindedir. Kışın ılık, yazın ise çok sıcak ve kurak iklim (Akdeniz iklimi) görülmektedir. Ayrıca Balkanlardan gelen karasal iklimin geçiş alanı üzerinde yer olması nedeniyle, ilçede çeşitli iklim özellikleri gözlenir. 52 yıllık değerlere göre Bandırma'da; en düşük sıcaklık -14,6 °C (15 Ocak 1954), en yüksek sıcaklık ise 42,4 °C (9 Temmuz 2000) olarak kaydedilmiştir. Yıllık ortalama sıcaklık 14 °C dir. Ana rüzgâr yönü Kuzey-Kuzeydoğu'dur. Ortalama rüzgâr hızı 15 km/saat'dir. İlçede yıllık ortalama yağış miktarı 703,3 kg/m dir. Yıllık nispi nem ortalaması ise %73'tür.**

*Bandırma Belediyesi Resmi İnternet Sitesi / 13.06.2019

**2017 Yılındaki Olumsuz Hava Koşullarının (Rüzgâr) Bandırma Limanı ve Gemi Trafiğine Etkisi, Arş. Gör. Can TAŞ, Arş. Gör. Mehmet Ali BAHÇE, Uluslararası Bandırma ve Çevresi Sempozyumu, Tam Metin Bildiriler Kitabı III, sayfa 58-68.

2.2. Nüfus Hareketleri

Bandırma ilçesi toplamda 54 mahalleden oluşmaktadır. Bandırma ilçesinde 2021 yılı itibarı ile nüfusun yaş gruplarına göre incelenmesinde 13207 kişi ile en kalabalık yaş grubunun 40-44 yaş aralığı görülmektedir. Dünya Sağlık Örgütü'nün kronolojik sınıflamasına göre; 0-18 yaş arası ergen, 18-65 yaş arası genç, 65-74 yaş arası genç-yaşlı, 74-84 yaş arası yaşılı, 85 yaş ve üzeri çok yaşılı kabul edilmektedir. Bu sınıflama temel alındığında, ilçe genelinde genç nüfusun toplam 117035 kişi ili ilçe nüfusunun %72,29'sini oluşturduğu tespit edilmiştir.

	Erkek	Kadın	TOPLAM
0-4	4485	4100	8585
5-9	4998	4814	9812
10-14	4842	4406	9248
15-19	4959	4851	9810
20-24	6428	6075	12503
25-29	6136	5231	11367
30-34	6586	5674	12260
35-39	6805	6120	12925
40-44	6904	6303	13207
45-49	6070	5726	11796
50-54	5386	5298	10684
55-59	5051	5284	10335
60-64	4403	4660	9063
65-69	3494	3874	7368
70-74	2442	3085	5527
75-79	1561	2218	3779
80-84	823	1301	2124
85-89	395	699	1094
90+	122	285	407

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 7. Bandırma Nüfusunun Yaşı Gruplarına Göre Sınıflandırılması

Sıra	Mahalle	18 yaş üzeri	18 yaş altı	Toplam
1	17 Eylül Mah.	12676	3101	15777
2	İhsaniye Mah.	11864	3227	15091
3	Paşabayır Mah.	11666	2800	14466
4	100.Yıl Mah.	10278	4012	14290
5	Sunullah Mah.	10492	2831	13323
6	Paşakonak Mah.	7621	2707	10328
7	Paşakent Mah.	7050	2669	9719
8	Hacı Yusuf Mah.	7680	1567	9247
9	600 Evler Mah.	6085	1709	7794
10	Çınarlı Mah.	5327	1654	6981
11	Levent Mah.	3794	972	4766
12	Ömerli Mah.	4603	98	4701
13	Edincik Mah.	3552	668	4220
14	Kayacık Mah.	3180	989	4169
15	Yeni Mah.	3644	504	4148
16	Bentbaşı Mah.	2263	452	2715
17	Ayyıldız Mah.	1722	619	2341
18	Paşamescit Mah.	1739	385	2124
19	Günaydın Mah.	1626	233	1859
20	Dere Mah.	1278	198	1476
21	Haydar Çavuş Mah.	1160	250	1410
22	Aksakal Mah.	964	189	1153
23	Yenice Mah.	566	151	717
24	Doğruca Mah.	597	111	708
25	Yeniyenice Mah.	524	104	628
26	Doğa Mah.	495	105	600
27	Bereketli Mah.	435	56	491
28	Kuççenneti Mah.	434	48	482
29	Erikli Mah.	371	97	468
30	Dedeoba Mah.	360	60	420
31	Misakça Mah.	385	15	400
32	Akçapınar Mah.	338	58	396
33	Yeşilçomlu Mah.	339	21	360
34	Çalışkanlar Mah.	222	121	343
35	Külefli Mah.	304	18	322
36	Ergili Mah	292	29	321
37	Doğanpınar Mah.	254	43	297
38	Çakıköy Mah.	245	24	269
39	Gölyaka Mah.	211	21	232
40	Orhaniye Mah.	203	16	219
41	Bezirci Mah.	195	22	217
42	Yenisığırcı Mah.	191	26	217
43	Emre Mah.	182	31	213
44	Çepni Mah.	171	19	190
45	Şirinçavuş Mah.	163	11	174
46	Çarikköy Mah.	133	26	159
47	Eskiziraatlı Mah.	137	12	149
48	Yeniziraatlı Mah.	127	11	138
49	Mahbubeler Mah.	111	26	137
50	Hıdırköy Mah.	104	32	136
51	Kirazlı Mah.	111	25	136
52	Dutlıman Mah.	93	22	115
53	Beyköy Mah.	88		98
54	Çinge Mah.	40		44

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 8. Bandırma'ya Bağlı Mahallelerin Nüfus Sıralaması

2.3. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi

Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi'nin tarihi, 3 Temmuz 1993 tarih ve 3897 sayılı yasayla Balıkesir Üniversitesi bünyesinde kurulan ve 18 Ekim 1993 tarihinde İktisat ve İşletme bölümleriyle eğitim öğretime başlayan Bandırma İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'ne dayanmaktadır. Aynı yıl içerisinde Bandırma Meslek Yüksekokulu eğitim öğretime başlamış ve ilerleyen yıllarda da Gönen Meslek Yüksekokulu, Manyas Meslek Yüksekokulu, Erdek Meslek Yüksekokulu ve Bandırma Sağlık Meslek Yüksekokulu ve Denizcilik Fakültesi de yine Balıkesir Üniversitesi bünyesinde eğitim öğretim vermeye başlamıştır.

Yerleşke	Fakülteler	Meslek Yüksekokulları	Yüksekokullar	Enstitüler	Rektörlüğe Bağlı Bilimler
Merkez Yerleşke	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	Yabancı Diller Yüksek Okulu	Sosyal Bilimler	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölümü
	Denizcilik Fakültesi	Adalet Meslek Yüksekokulları		Fen Bilimleri	Türk Dili Bölümü
	Ömer Seyfetin Uygulamalı Bilimler Fakültesi	Denizcilik Meslek Yüksekokulları		Sağlık Bilimler	
	Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi				
	Sanat, Tasarım ve Mimarlık ve Fakültesi				
	İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi				
	Spor Bilimleri Fakültesi				
	Tıp Fakültesi				
	İslami İlimler Fakültesi				
Bandırma	Sağlık Bilimleri Fakültesi	Bandırma Meslek Yüksekokulları			
Manyas		Manyas Meslek Yüksekokulları			
Gönen		Gönen Meslek Yüksekokulları		Gönen Jeotermal Enstitüsü	
		Bandırma OSB Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulları			
Erdek		Erdek Meslek Yüksekokulları			
Susurluk		Susurluk Meslek Yüksekokulları			

Kaynak: Bandırma 17 Eylül Üniversitesi Verileri

Tablo 9. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Akademik Birimlerinin Yerleşkelere Göre Dağılımı

Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi, 23 Nisan 2015 tarih ve 29335 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 6640 sayılı "Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile kurulmuştur. Balıkesir Üniversitesi'ne bağlı olarak eğitim öğretim faaliyetlerini sürdürün; Bandırma İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Bandırma Sağlık Yüksekokulu, Bandırma Meslek Yüksekokulu, Gönen Meslek Yüksekokulu, Manyas Meslek Yüksekokulu, Erdek Meslek Yüksekokulu ve Gönen Jeotermal Enstitüsü'nün devri ile Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi "Geleceğe Açılan Köprü" sloganıyla eğitim öğretim hayatına başlamıştır.

Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi, 6 adet yerleşkedede; 10 Fakülte, 9 Meslek Yüksekokulu, 4 Enstitü, 1 Yüksekokul ve 19 Uygulama ve Araştırma Merkezi ile hizmet vermektedir. Bunlardan; Rektörlük ile Rektörlüğe bağlı idari birimler ve üniversitenin çeşitli Fakülteleri, Yüksekokulu ve Meslek Yüksekokulu Bandırma'da yer almaktadır. Diğer yerleşkeler ise Erdek, Manyas ve Gönen ilçelerinde bulunmaktadır.

Uygulama ve Araştırma Merkezleri	Kısaltma
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-FTR
Bor Teknolojileri Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-BORTAM
Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-ESAM
Akıllı Ulaşım Sistemleri Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-BAUSMER
Kariyer Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-KAGEM
Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-SEM
Bilim ve Teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-BITEM
Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-UZEM
Türkçe ve Yabancı Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-TÖMER
Çocuk Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-ÇOCUK ÜNİVERSİTESİ
Akdeniz Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-APAM
Bilgisayar Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-BUAM
Dış Ticaret ve Lojistik Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-DTLM
Kadın, Aile ve Toplu Hizmetleri Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-KAT
E-Spor ve Ekonomisi Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-E-SPOR
Tarih, Kültür ve Sanat Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-TAKSAM
Sağlıklı Beslenme Yaşam Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-SABESYA
Göç ve Yoksulluk Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-GÖÇ
Sosyal Politikalar Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-SPAR

Kaynak: Bandırma 17 Eylül Üniversitesi

Tablo 10. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Bünyesindeki Uygulama ve Araştırma Merkezleri

Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi'nin toplam net eğitim alanı 50.296 m², toplam brüt eğitim alanı ise 63.618,07 m²'dir. Yerleşke alanına sosyal tesislerin de katılması ile, kurumun toplam net alanı 52.934,2 m², toplam brüt alanı ise 66.951,87 m² olmaktadır.

Sıra No	Yerleşke Adı	Yerleşke Adresi		Toplam Alan (NET) (m ²)	Toplam Alan (BRÜT) (m ²)
1	Rektörlük ve Fakülteler Binası	Bandırma	Merkez Yerleşke	24.714,25	30.250,00
		İlave Eklenen Alan			6.287,59
2	Merkezi Derslik (1.Kısim)	Bandırma	Merkez Yerleşke	3.325,00	4.750,00
3	Sağlık Bilimleri Fakültesi	Bandırma	Şehir Merkezi	1.041,20	1.638,84
4	Bandırma Meslek Yüksekokulu - Denizcilik Meslek Yüksekokulu	Bandırma	Şehir Merkezi	4.932,67	5.464,10
5	Gönen Meslek Yüksekokulu	Gönen	Gönen Yerleşkesi	4.996,16	5.308,66
6	Manyas Meslek Yüksekokulu	Manyas	Manyas Yerleşkesi	6.717,56	9.308,26
7	Erdek Meslek Yüksekokulu	Erdek	Erdek Yerleşkesi	1.429,89	1.454,55
8	Erdek Meslek Yüksekokulu Uygulama Oteli	Erdek	Erdek Yerleşkesi	2.015,40	2.561,36
9	Erdek Meslek Yüksekokulu - Yemekhane	Erdek	Erdek Yerleşkesi	622,8	772,44
10	Susurluk Meslek Yüksekokulu	Susurluk	Susurluk Yerleşkesi	5.122,00	6.165,98
11	Edincik Denizcilik Uygulama Alanı	Edincik	Erdek Denizcilik Yerleşkesi	1.454,72	1.578,62
TOPLAM EĞİTİM ALANI				50.296,00	63.618,07
TOPLAM SOSYAL TESİS ALANI (OTEL + YEMEKHANE)				2.638,20	3.333,80
TOPLAM KAPALI ALAN				52.934,20	66.951,87

Kaynak: Bandırma 17 Eylül Üniversitesi

Tablo 11. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Yapı Alan Dağılımı

Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi kurulduğu günden iibaren devamlı artan öğrenci sayısı ile dikkat çekmektedir. 2015 -2016 eğitim-öğretim yılında 4822'si kız, 4653'ü erkek olmak üzere toplam 8378 öğrenci ile faaliyetlerine başlayan kurum, 2020 – 2021 eğitim-öğretim yılında 8617'si kız, 7104'ü erkek olmak üzere toplam 15721 öğrenci ile faaliyetlerine devam etmiştir.

		Ön Lisans	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora	Toplam
2015 - 2016	Kız	1546	3276			4822
	Erkek	2010	2643			4653
	Toplam	3556	4822			8378
2016 - 2017	Kız	1655	3295	65	8	5023
	Erkek	2008	2768	81	5	4862
	Toplam	3663	6063	146	13	9885
2017 - 2018	Kız	1669	3309	114	7	5099
	Erkek	2053	3194	171	6	5424
	Toplam	3722	6503	285	13	10523
2018 - 2019	Kız	1842	3311	193	14	5360
	Erkek	2292	3654	286	17	6249
	Toplam	4134	6965	479	31	11609
2019 - 2020	Kız	2000	3608	321	32	5961
	Erkek	2348	4255	420	38	7061
	Toplam	4348	7863	741	70	13022
2020 - 2021	Kız	3010	4967	586	54	8617
	Erkek	2597	4059	410	38	7104
	Toplam	5607	9026	996	92	15721

Kaynak: Bandırma 17 Eylül Üniversitesi

Tablo 12. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Yıllara Göre Öğrenci Analizi

2.3.1. Fakülteler

Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi'ne bağlı İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Denizcilik Fakültesi, Ömer Seyfettin Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Tıp Fakültesi ve İslami İlimler Fakültesi olmak üzere 8 fakülte en büyük yerleske olan Merkez Yerleşkesinde, Sağlık Bilimleri Fakültesi ise Bandırma Merkezinde bulunan Eski Askerlik Şubesi binasında yer almaktadır.

BİRİM ADI	1. ÖĞRETİM			2. ÖĞRETİM			ERKEK TOPLAM	KADIN TOPLAM	TOPLAM
	Fakülteler	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM		
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	1471	1110	2581	561	331	892	2032	1441	3473
Denizcilik Fakültesi	383	114	497	245	67	312	628	181	809
Ömer Seyfettin Uygulamalı Bilimler Fakültesi	631	424	1055	442	230	672	1073	654	1727
Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi	714	248	962	28	6	34	742	254	996
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	316	362	678	133	165	298	449	527	976
Sağlık Bilimleri Fakültesi	439	1227	1666	46	101	147	485	1328	1813
Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi	23	37	60	0	0	0	23	37	60
Spor Bilimleri Fakültesi	40	23	63	0	0	0	40	23	63
Tıp Fakültesi	41	39	80	0	0	0	41	39	80
TOPLAM	4058	3584	7642	1455	900	2355	5513	4484	9997

Kaynak: Bandırma 17 Eylül Üniversitesi Verileri

Tablo 13. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi'ne Bağlı Fakültelerde Eğitim Gören Öğrenci Sayıları

2.3.1.1. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, 11 Temmuz 1992 tarih ve 21281 sayılı Resmî Gazete de yayımlanan 3.7.1992 tarih ve 3837 sayılı kanun ile kurulan Balıkesir Üniversitesi'ne bağlı Bandırma İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi adıyla eğitim öğretim hayatına başlamıştır.

Fakülte, 1993-1994 eğitim öğretim yılına, ilk öğrencileri ile birlikte Bandırma merkezinde bulunan İl Özel İdaresine bağlı tarihi binada başlamıştır. 2000 yılından itibaren Zirai Donatım kurumunun kapatılmasından dolayı Bandırma merkezindeki Ziraat Bahçesi altında bulunan idare binası ve depolardan 2 tanesi Balıkesir Üniversitesi tarafından onarılarak ve restore edilerek burada da eğitim yapılmaya başlanmıştır. Bu binaların faaliyete geçmesi ile Bandırma girişinde bulunan Bansiad'a ait olan sınıflar Bandırma Meslek Yüksekokuluna bırakılmıştır. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi inşaatı ihale edilerek 20.11.1996 tarihinde inşaat temeli atılmıştır. Temeli atılan inşaat 2008

yılı temmuz ayında tamamlanmış, akabinde 2008 Ekim ayında Fakülte taşınarak 2008-2009 Eğitim Öğretim yılında eğitime başlamıştır.

	2021 Yeni Kayıt			2021 Okuyan Öğrenci			2021 Mezun Öğrenci		
	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM
Ekonometri	0	0	0	64	51	115	13	31	44
Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri	17	7	24	96	84	180	11	22	33
Maliye	27	19	46	269	207	476	45	49	94
Maliye (İkinci Öğretim)	0	0	0	88	49	137	46	54	100
Uluslararası İlişkiler	45	43	88	222	196	418	28	28	56
Uluslararası İlişkiler (İkinci Öğretim)	9	10	19	109	85	194	36	30	66
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	32	30	62	253	202	455	42	54	96
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi (İkinci Öğretim)	8	5	13	158	73	231	49	43	92
İktisat	30	14	44	250	169	419	57	66	123
İktisat (İkinci Öğretim)	0	0	0	101	56	157	52	42	94
İktisat (İngilizce)	9	4	13	9	4	13	0	0	0
İşletme	33	18	51	303	183	486	54	65	119
İşletme (İkinci Öğretim)	0	0	0	104	65	169	37	33	70
TOPLAM	210	150	360	2026	1424	3450	470	517	987

Kaynak: Bandırma 17 Eylül Üniversitesi Verileri

Tablo 14. İktisadi İdari Bilimler Fakültesi 2021 yılı Bölüm ve Öğrenci Sayıları

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi; İktisat, İşletme, Maliye, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, Uluslararası İlişkiler, Ekonometri ve Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri olmak üzere yedi bölümden oluşmakta, bu bölümlerden İktisat, İşletme, Maliye, Uluslararası İlişkiler bölümlerinde normal öğretim ve ikinci öğretim yapılrken Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi ile Ekonometri bölümünde normal öğretim yapılmaktadır.

2.3.1.2. Denizcilik Fakültesi

Denizcilik Fakültesi, 2015 yılında Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi'nin kurulmasıyla birlikte bugünkü kurumsal kimliğine kavuşmuştur. Denizcilik Fakültesi, Güney Marmara bölgesinde bulunan üniversitelerin denizcilikle ilgili bölümleri henüz faal olmadığından, fakülte bu bölgedeki denizcilik eğitimi açığını ve sektörün ihtiyaçlarını karşılaması beklenmektedir. Bandırma ve çevresi ile ülkenin denizcilik alanında ihtiyaç duyacağı sektörel işgücü yetiştirmek amacıyla kurulan Denizcilik Fakültesi,

eğitiminde kalite ve verimliliği bir arada tutmayı amaçlamaktadır. Denizcilik Fakültesi, Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisliği, Gemi Makinaları İşletme Mühendisliği, Gemi İnşaatı ve Gemi Makinaları Mühendisliği ve Denizcilik İşletmeleri Yönetimi Bölümlerinden oluşmaktadır. *

	2021 Yeni Kayıt			2021 Okuyan Öğrenci			2021 Mezun Öğrenci		
	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM
Denizcilik İşletmeleri Yönetimi	56	28	84	282	97	978	22	12	34
Denizcilik İşletmeleri Yönetimi (ikinci Öğretim)	39	12	51	245	67	312	23	10	33
Gemi İnşaatı ve Gemi Makineleri Mühendisliği	40	3	43	99	13	112	0	0	0
TOPLAM	135	43	178	626	177	803	45	22	67

Tablo 15. Denizcilik Fakültesi 2021 yılı Bölüm ve Öğrenci Sayıları

2.3.1.3. Ömer Seyfettin Uygulamalı Bilimler Fakültesi

Ömer Seyfettin Uygulamalı Bilimler Fakültesi, 9 Aralık 2015 tarihli YÖK Yürütme Kurulu toplantısında alınan karar ile kurulan Uluslararası Ticaret ve Lojistik bölümü, Gayrimenkul ve Varlık Değerleme, Bankacılık ve Finans, Yönetim Bilişim Sistemleri, Turizm İşletmeciliği, Halkla İlişkiler ve Reklamcılık, Medya ve İletişim Sistemleri Bölümü, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü ile 23 Aralık 2015 tarihli YÖK Yürütme Kurulu toplantısında alınan karar ile kurulan Ulaştırma ve Lojistik gibi bölümlerle birlikte eğitim hayatına başlamıştır. 26 Eylül 2016 tarihinden itibaren Merkez Yerleşke içerisinde beri eğitim-öğretim vermektedir.

	2021 Yeni Kayıt			2021 Okuyan Öğrenci			2021 Mezun Öğrenci		
	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM
Halka İlişkiler ve Reklamcılık	12	31	43	12	31	43	0	0	0
Uluslararası Ticaret ve Lojistik	59	43	102	253	134	387	27	27	54
Uluslararası Ticaret ve Lojistik (ikinci Öğretim)	23	9	32	187	71	258	30	21	51
Yeni Medya ve İletişim	36	49	85	257	137	394	0	0	0
Yeni Medya ve İletişim (ikinci Öğretim)	35	32	67	120	98	218	0	0	0
Yönetim Bilişim Sistemleri	36	19	55	135	60	195	0	0	0
Yönetim Bilişim Sistemleri (ikinci öğretim)	55	40	95	205	119	324	0	0	0
TOPLAM	256	223	479	1169	650	1819	57	48	105

Kaynak: Bandırma 17 Eylül Üniversitesi Verileri

Tablo 16. Ömer Seyfettin Uygulamalı Bilimler Fakültesi 2021 Yılı Bölüm ve Öğrenci Sayıları

2.3.1.4. Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi

Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, 03 Temmuz 2017 tarihi itibarıyle 13 Mart 2017 tarihinde Bakanlar Kurulu'nun 2017/10332 Sayılı Kararnamesi ile kurulmuştur.

	2021 Yeni Kayıt			2021 Okuyan Öğrenci			2021 Mezun Öğrenci		
	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM
Bilgisayar Mühendisliği	73	29	102	167	61	228	0	0	0
Bilgisayar Mühendisliği (İkinci Öğretim)	0	0	0	28	6	34	0	0	0
Bilgisayar Mühendisliği (İngilizce)	58	29	87	107	40	147	0	0	0
Elektrik Mühendisliği	35	6	41	125	22	147	0	0	0
Elektrik-Elektronik Mühendisliği	73	13	86	127	29	156	0	0	0
Elektronik ve Haberleşme Mühendisliği	0	0	0	72	33	105	0	0	0
Yazılım Mühendisliği	62	33	95	104	57	161	0	0	0
TOPLAM	301	110	411	730	248	978	0	0	0

Tablo 17. Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi 2021 Yılı Bölüm ve Öğrenci Sayıları

2.3.1.5. İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi

İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, 13 Mart 2017 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı'nın 3 Temmuz 2017 tarihinde 30113 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmasıyla kurulmuştur. Fakültemiz bünyesinde yer alan Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü ile Tarih Bölümü 2018-2019 öğretim yılı itibarıyla öğrenci olarak birinci ve ikinci öğretimde eğitime başlamıştır. **

	2021 Yeni Kayıt			2021 Okuyan Öğrenci			2021 Mezun Öğrenci		
	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM
Sanat Tarihi	21	19	40	67	48	115	0	0	0
Sosyoloji	4	14	18	14	45	59	0	0	0
Tarih	41	29	70	159	100	259	0	0	0
Tarih (İkinci Öğretim)	20	8	28	90	58	148	0	0	0
Türk Dili ve Edebiyatı	18	49	67	75	168	243	0	0	0
Türk Dili ve Edebiyatı (İkinci Öğretim)	12	28	40	42	107	149	0	0	0
TOPLAM	116	147	263	447	526	973	45	22	67

Tablo 18. İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi 2021 Yılı Bölüm ve Öğrenci Sayıları

* Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi, Ömer Seyfettin Uygulamalı Bilimler Fakültesi, 2016 Yılı İdare Faaliyet Raporu

** Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi İnternet Sitesi / 29.07.2019

2.3.1.6. Sağlık Bilimleri Fakültesi

Sağlık Bilimleri Fakültesi, hâlihazırda eski askerlik şubesi olarak da bilinen tarihi binada faaliyetini sürdürmektedir. Bu tarihi binanın yapımına 1901'de başlanmış olup 1902-1925 yılları arasında Redif Kışlası Karargâhı, sonraki yıllarda ise, Askeri Hastane, Konak Komutanlığı, Bandırma Askerlik Şubesi ve Bandırma Anadolu Sağlık Meslek Lisesi binası olarak kullanılmıştır. 10.10.1996 tarih ve 96/8655 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Balıkesir Üniversitesi Bandırma Sağlık Yüksekokulu olarak kurulmuştur. 23 Nisan 2015 tarih ve 29335 sayılı Resmî Gazete 'de yayınlanan 6640 sayılı Kanun ile Balıkesir Üniversitesine bağlı bulunan Bandırma Sağlık Yüksekokulu, fakülteye dönüştürülmüş adı ve bağlantısı değiştirilerek Sağlık Bilimleri Fakültesi olmuştur. *

	2021 Yeni Kayıt			2021 Okuyan Öğrenci			2021 Mezun Öğrenci		
	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM
Hemşirelik	48	94	142	143	327	470	18	61	79
Sağlık Yönetimi Bölümü	38	59	97	103	225	328	0	0	0
Sağlık Yönetimi Bölümü (İkinci Öğretim)	10	17	27	33	70	103	0	0	0
Beslenme ve Diyetetik Bölümü	16	84	100	40	297	337	0	0	0
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü	34	86	120	131	253	384	0	0	0
Sosyal Hizmet	5	58	63	18	108	126	0	0	0
Sosyal Hizmet (İkinci Öğretim)	13	31	44	13	31	44	0	0	0
TOPLAM	164	429	593	481	1311	1792	18	61	79

Kaynak: Bandırma 17 Eylül Üniversitesi Verileri

Tablo 19. Sağlık Bilimler Fakültesi 2021 Yılı Bölüm ve Öğrenci Sayıları

2.3.1.7. Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi

	2021 Yeni Kayıt			2021 Okuyan Öğrenci			2021 Mezun Öğrenci		
	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM
Grafik Tasarımı	23	37	60	23	37	60	0	0	0
TOPLAM	23	37	60	23	37	60	0	0	0

Tablo 20. Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi 2021 Yılı Bölüm ve Öğrenci Sayıları

2.3.1.8. Spor Bilimleri Fakültesi

	2021 Yeni Kayıt			2021 Okuyan Öğrenci			2021 Mezun Öğrenci		
	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM
Antrenörlük Eğitimi	22	5	27	22	5	27	0	0	0
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	18	18	36	18	18	36	0	0	0
TOPLAM	40	23	63	40	23	63	0	0	0

Tablo 21. Spor Bilimleri Fakültesi 2021 Yılı Bölüm ve Öğrenci Sayıları

2.3.1.9. Tıp Fakültesi

Tıp Fakültesi, 2020 yılında kurulmuş olup 2021 yılında akademik personel alımıyla berabe faaliyetine başlamıştır. Rektörlük Binası içerisindeki tahsis edilen Tıp Fakültesi Dekanlığı bünyesinde faaliyet göstermektedir.

	2021 Yeni Kayıt			2021 Okuyan Öğrenci			2021 Mezun Öğrenci		
	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM
Tıp	24	17	41	41	39	80	0	0	0
TOPLAM	24	17	41	41	39	80	0	0	0

Tablo 22. Tıp Fakültesi 2021 Yılı Bölüm ve Öğrenci Sayıları

2.3.1.10. Yabancı Diller Yüksek Okulu

Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi kurulmadan önce Bandırma'da olan birimler Balıkesir Üniversitesi'ne bağlı bulunmuş ve 1996-1997 Akademik yılı itibarıyle Bandırma İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ve Bandırma Meslek Yüksekokulu yabancı dil dersleri yeniden tasarlanmıştır. 1998-1999 yılından itibaren zorunlu hazırlık sınıfı eğitimi ve bazı derslerin yabancı dile verilmesi uygulaması hayata geçirilmiş ve bu durum 2014-2015 eğitim-öğretim yılı sonuna kadar sürdürülmüştür. Yüksekokul, 23 Nisan 2015 tarih ve 29335 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6640 sayılı kanun ile kurulan Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi'ne bağlı olarak aynı tarihte kurulmuştur.
**

* Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Faaliyet raporu 2018

** Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksek Okulu / 29.07.2019

2.3.2. Meslek Yüksekokulları

Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi bünyesinde toplam 8 adet Meslek Yüksekokulu faaliyet göstermekte olup; 4 adedi Bandırma ilçesinde, 1 adetleri ise Gönen, Manyas, Erdek ve Susurluk ilçelerinde bulunmaktadır. Öğrenci sayıları 2021 yılı verileri incelediğinde, 3362 adedi erkek, 2734 adedi kadın olmak üzere toplam 6096 adet öğrenciye eğitim-öğretim hizmeti tespit edilmiştir.

BİRİM ADI	1. ÖĞRETİM			2. ÖĞRETİM			Erkek TOPLAM	Kadın TOPLAM	TOPLAM
	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM			
Meslek Yüksekokulu									
Adalet Meslek Yüksekokulu	101	129	230	39	60	99	140	189	329
Bandırma Meslek Yüksekokulu	573	442	1015	413	222	635	986	684	1650
Denizcilik Meslek Yüksekokulu	199	19	218	107	8	115	306	27	333
Erdek Meslek Yüksekokulu	251	161	412	28	10	38	279	171	450
Gönen Meslek Yüksekokulu	711	332	1043	124	49	173	835	381	1216
Manyas Meslek Yüksekokulu	346	556	902	223	219	442	569	775	1344
Sağlık Meslek Yüksekokulu	98	257	355	18	75	93	116	332	448
Susurluk Meslek Yüksekokulu	131	195	326	0	0	0	131	195	326
TOPLAM	2410	2091	4501	952	643	1595	3362	2734	6096

Kaynak: Bandırma 17 Eylül Üniversitesi Verileri

Tablo 23. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi'ne Bağlı Meslek Yüksekokullarında Eğitim Gören Öğrenci Sayıları

2.3.3. Enstitüler

Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi bünyesinde Sosyal Bilimler, Fen Bilimleri ve Sağlık Bilimleri ile Gönen Jeotermal Enstitüsü olmak üzere 4 adet enstitü bulunmaktadır. 2021 yılı verileri incelendiğinde, 856 erkek, 559 kadın olmak üzere toplam 1415 öğrenci eğitim-öğretim görmektedir.

BİRİM ADI	1. ÖĞRETİM			2. ÖĞRETİM			Erkek TOPLAM	Kadın TOPLAM	TOPLAM
	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM			
Fen Bilimleri Enstitüsü	207	48	255	0	0	0	207	48	255
Gönen Jeotermal Enstitüsü	11	0	11	0	0	0	11	0	11
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	64	118	182	0	0	0	64	118	182
Sosyal Bilimleri Enstitüsü	467	358	825	107	35	142	574	393	967
TOPLAM	749	524	1273	107	35	142	856	559	1415

Kaynak: Bandırma 17 Eylül Üniversitesi Verileri

Tablo 24. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi'ne Bağlı Enstitülerde Eğitim Gören Öğrenci Sayıları

2.3.4. Üniversite Personeli

2021 yılı eğitim öğretim dönemi itibarıyle Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi'nde; 43 profesör, 66 doçent, 183 doktor öğretim üyesi, 105 araştırma görevlisi ve 107 adet öğretim görevlisi olmak üzere toplam 504 akademik personel görev yapmaktadır.

UNVAN	KADRO DURUMU
	DOLU
PROFESÖR	43
DOÇENT	66
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	183
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	105
ÖĞRETİM GÖREVLİSİ	107
TOPLAM	504

Kaynak: Bandırma 17 Eylül Üniversitesi Verileri

Tablo 25. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Akademik Personel Sayısı

2021 yılı eğitim öğretim dönemi itibarıyle Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi'ndeki toplam personel istatistikleri incelendiğinde; genel idari hizmetler bölümünde 130, sağlık hizmetlerinde 1,

teknik hizmetlerde 17, yardımcı hizmetlerde 9, 4/B Sözleşmeli bölümünde 9, avukat hizmtelerinde 1 ve işçi olarak 116 personel Üniversite bünyesinde istihdam edilmektedir.

UNVAN	KADRO DURUMU
GENEL İDARE HİZMETLERİ	130
SAĞLIK HİZMETLERİ	1
TEKNİK HİZMETLER	17
EĞİTİM-ÖĞRETİM HİZMETLERİ	0
DİN HİZMETLERİ	0
YARDIMCI HİZMETLER	9
4/B SÖZLEŞMELİ	9
İşçi	116
AVUKAT HİZMETLERİ	1
TOPLAM	283

Kaynak: Bandırma 17 Eylül Üniversitesi Verileri

Tablo 26. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Toplam Personel Sayısı

2021 yılı içerisinde Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi bünyesinde 62 farklı ülkeden olmak üzere toplam 1998 uluslararası öğrenci eğitim öğretim görmüştür. Üniversiteye en çok öğrencinin kabul edildiği ülkeler incelediğinde; sırasıyla Somali, Gine, Endonezya, Azerbaycan ve Mısır'ın ilk beş ülkeyi oluşturduğu belirlenmiştir. Toplam uluslararası öğrenci sayısının %46,5'i ilk sıradaki beş ülkeden gelen öğrencilerden meydana gelmektedir.

SIRA	ÜLKE	ÖĞRENCİ SAYISI	SIRA	ÜLKE	ÖĞRENCİ SAYISI
1	Somali	235	32	Sierra Leone	7
2	Gine	194	33	Kırgızistan	6
3	Endonezya	193	34	Arnavutluk	5
4	Azerbaycan	172	35	Etiyopya	5
5	Mısır	135	36	Rusya	5
6	Yemen	122	37	Tacikistan	5
7	Özbekistan	105	38	Tunus	5
8	Türkmenistan	97	39	Bulgaristan	4
9	Kazakistan	74	40	Burkina Faso	4
10	Türkiye	63	41	Liberya	4
11	Afganistan	62	42	Nijer	4
12	Cad	56	43	Eritre	3
13	Fas	54	44	Gürcistan	3
14	Suriye	53	45	Irak	3
15	Moritanya	42	46	Nijerya	3
16	İran	36	47	Zimbabwe	3
17	Gana	26	48	Benin	2
18	Fildişi Sahili	21	49	Gabon	2
19	Kamerun	20	50	Lübnan	2
20	Orta Afrika Cumhuriyeti	18	51	Ukrayna	2
21	Senegal	15	52	Almanya	1
22	Cubiti	14	53	Burundi	1
23	Filistin	14	54	Filipinler	1
24	Gambia	14	55	Hindistan	1
25	Bangladeş	13	56	İsrail	1
26	Cezayir	13	57	Kuveyt	1
27	Togo	13	58	Makedonya	1
28	Pakistan	11	59	Nepal	1
29	Ürdün	10	60	Tanzanya	1
30	Mali	8	61	Yunanistan	1
31	Gine Bassau	7	62	Zambiya	1
				TOPLAM	1998

Kaynak: Bandırma 17 Eylül Üniversitesi Verileri

Tablo 27. 2021 Yılında Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi’nde Eğitim Gören Uluslararası Öğrenci Sayısı

2.4. Kültür – Sanat

Bandırma, ticaret ve ekonomik hareketlilik, Türkiye'nin üniversiteye sahip sayılı ilçelerinden olması ve eğitim düzeyinin yüksekliği gibi nedenlerden dolayı sosyal ve kültür olarak canlı bir şehirdir.

Bandırma Belediyesi tarafından 1987'den bu yana her yıl düzenli olarak gerçekleştirilen, Uluslararası Bandırma Kuşcenneti Kültür ve Turizm Festivali, kentin kültürel yaşamında özel bir yere sahiptir. Festival; doğa korumacılığı temelinde Kuşcenneti'nin yaşadığı sorunlara dikkat çekmek, çözümleri gündeme getirmek, Kuşcenneti'nin ve Bandırma'nın çok daha geniş kitlelere tanıtımını sağlamak, halkın kültür ve sosyal yaşamına canlılık katmak amacıyla gerçekleştirilmektedir. Kortej yürüyüşüyle başlayan festival, dans gösterileri, farklı festival yarışmaları, tiyatro ve çocuk tiyatroları, çeşitli konser ve sergiler gibi pek çok kültürel ve sanatsal etkinliği ev sahipliği yapmaktadır.

Bandırma'ya bağlı Yeşil Çomlu mahallesinin tanıtılması ve bölgede yetişen kavunların tanıtımı ve bölgede kavun borsası oluşturmak amacıyla düzenlenen Bandırma Belediyesi'nin katkılarıyla Yeşil Çomlu Kavun Festivali de düzenlenmektedir. Festival birçok farklı kentten gelen misafire ev sahipliği yapmakta ve tarıma ve çiftçiye dikkat çekmesi yönüyle de ilgi toplamaktadır.

Bandırma da üç adet kültür ve sanat merkezi bulunmaktadır;

Barış Manço Kültür Merkezi: 300 kişi kapasiteli çok amaçlı salonda gerek Belediye tarafından düzenlenen tiyatro, konser, söyleşi, panel, toplantı gibi programlar düzenlenmekte, gerekse resmi kurumlar, sivil toplum kuruluşları ve özel kuruluşların etkinlikleri gerçekleştirilmektedir. Ayrıca kültür merkezinin bünyesinde bulunan 70 m² lik Melih Çınar Sergi Salonunda yıl boyunca çeşitli sergiler düzenlenmektedir.

Kültür ve Sanat Merkezi: Bandırma_sahilde bulunan Kültür ve Sanat Merkezi bünyesinde, 211 m² büyüğünde bir galeri salonu ve 2 adet çalışma salonu bulundurmaktadır. Salonlardan çeşitli tiyatro ve halkoyunları ekipleri faydalananmaka ve Belediye Bandosu da bu binada hizmet vermektedir.

Santral Kültür Merkezi: Eski Elektrik Fabrikası'nın restore edilmesi sonucu hizmet vermeye başlayan Santral Kültür Merkezi, çeşitli tiyatro, konser, söyleşi, panel, toplantı gibi programlara ev sahipliği yapmaktadır.

Bandırma Belediyesi'nin yeni binasına taşınmasından sonra, eski hizmet binasının Bandırma'ya hizmet vermeye devam etmesi amacıyla bu tarihi mekân Harun Karacan Gençlik ve Spor Merkezi adı ile hizmete açılmıştır. Bu merkezde yıl boyunca çeşitli kurslar verilmekte ve bu kurslardan ortalama 1000 kişi faydalananmaktektir. Bandırma'da 2011 yılında açılan Liman AVM bünyesinde de 6 adet sinema salonu hizmete girmiştir. *

* Bandırma Belediyesi, 2018 İdare Faaliyet Raporu

2.5. Turizm

Bandırma, her ne kadar bir sanayi ve ticaret şehri olsa da turizm de şehir için hatırlı sayılı bir yer tutmaktadır. Daskyleion Antik Kenti, Plakia Antik Kenti, Ulu Camii, Haydar Çavuş Camii, Bandırma Arkeoloji Müzesi ve Edincik Ulu Camii gibi lokasyonlar Bandırma ilçesini kültür turizmine elverişli hale getirmektedir. Eko-turizm kapsamında Manyas Kuş Cenneti Milli Parkı potansiyeli yüksek olan bir alan olmakla birlikte, 266 kuş türüne ev sahipliği yaparak kuş gözlemeceği turizmine de elverişli bir destinasyon merkezidir. Doğa turimi kapsamında Erdek-Kapıdağ Yarımadası'nda dağcılık ve doğa sporları yapılmaktadır, Kapıdağ'ın Bandırma'ya bakan sahilinde doğal ve geniş kumsallar ile yaz turimine de olsak sağlamaktadır.

Sıra No	Tesis Adı	Sınıfı ve Türü	Adresi	Oda	Yatak
1	Grand Asya Hotel	5 Yıldızlı Otel	17 Eylül Mh. Atatürk Cd. No:86 BANDIRMA / BALIKESİR	136	272
2	Otel Eken Prestige	4 Yıldızlı Otel	Mehmet Akif Ersoy Cd. No:7 BANDIRMA / BALIKESİR	93	192
3	Eken Otel	3 Yıldızlı Otel	Paşabayır Mh. Soğuksu Cd. BANDIRMA / BALIKESİR	78	150
4	Tüm Hotel	3 Yıldızlı Otel	Haydar Çavuş Mh. Saatçiler Sk. No: 16/A BANDIRMA / BALIKESİR	35	64
5	Villa Marina Otel	3 Yıldızlı Otel	Paşabayır Mh. Mehmet Akif Ersoy Cd. No:27 BANDIRMA / BALIKESİR	35	60
6	Odaman Otel	3 Yıldızlı Otel	Haydarçavuş Mahallesi 40 Merdiven Sokak No:5 BANDIRMA/BALIKESİR	52	98
7	Grand Serenay Otel	3 Yıldızlı Otel	Haydarçavuş Mahallesi Kırk Merdiven Sokak No:21 BANDIRMA/BALIKESİR	24	48
8	Hotel Perama	3 Yıldızlı Otel	Paşabayır Mah. Ordu Cad. No.24/1 BANDIRMA/BALIKESİR	55	110
9	Tüm Otel Palas	3 Yıldızlı Otel	Haydarçavuş Mah. Kırkmerdiven Sokak No.10/1 BANDIRMA/BALIKESİR	24	38
10	Otel Sarenis City	2 Yıldızlı Otel	17 Eylül Mh. Atatürk Cd. No.253 BANDIRMA / BALIKESİR	35	70
11	Golden Elit Otel	1 Yıldızlı Otel	Haydar Çavuş Mh. Cumhuriyet Meydanı No: 3 BANDIRMA / BALIKESİR	13	26
12	Bandırma Palas Otel	Özel Konaklama Tesisi	Haydar Çavuş Mh. Cumhuriyet Cad. No: 10 BANDIRMA / BALIKESİR	29	62
13	Otel Panderma Port	Özel Konaklama Tesisi	Paşabayır Mah. Mehmet Akif Ersoy Cad. No: 13 BANDIRMA / BALIKESİR	23	42
TOPLAM				632	1232

Kaynak: Balıkesir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Tablo 28. Bandırma'da Bulunan İşletme Belgeli Konaklama Tesisleri

Sıra	Grubu	Acente Adı	Merkez/Şube	Adres
1	A	El Destino Turizm Seyahat Acentası	Merkez	Haydar Çavuş Mah. Haydar Çavuş Sok. No:2 BANDIRMA / BALIKESİR
2	A	Hacet Turizm Seyahat Acentası	Merkez	Günaydin Mah. İtfaiye Cad. No:6/2 BANDIRMA / BALIKESİR
3	A	Yılcan Turizm Seyahat Acentası	Merkez	Haydarçavuş Mah. Sunullah Cad. No.13/A BANDIRMA / BALIKESİR
4	A	Katib Turizm Seyahat Acentası	Merkez	Günaydin Mahallesi Hal Caddesi No.17/1 BANDIRMA/BALIKESİR
5	A	Ahenk Turizm Seyahat Acentası	Merkez	Dere Mah. Dz. Teğ. Erdem Öztürk Sokak No:4 A/18 BANDIRMA/BALIKESİR
6	A	Gülsuyu Turizm Seyahat Acentası	Şube	Haydar Çavuş Mah. Kaşif Acar Cad. No:34/20 BANDIRMA / BALIKESİR
7	A	Emin Can Turizm Seyahat Acentesi	Şube	17 Eylül Mah. Şehit Özkul Sokak No:5/B BANDIRMA / BALIKESİR
8	A	Karesi Turizm Sey. Ac.	Şube	Hacıyusuf Mah. İnönü Cad. No:89 BANDIRMA / BALIKESİR
9	A	Adres Tour Seyahat Acentesi	Şube	Günaydin Mah. Hal. Cad. No:17/A/A BANDIRMA / BALIKESİR
10	A	Ensar Turizm Sey. Acentası	Şube	Haydar Çavuş Mah. İnönü Cad. No:41/2 BANDIRMA / BALIKESİR
11	A	Ebrar Turizm Sey. Acentası	Şube	İhsaniye Mah. 1. Okul Sokak No:56 BANDIRMA / BALIKESİR

Kaynak: Balıkesir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Tablo 29. Bandırma'da Bulunan İşletme Belgeli Acentalar

2.6. Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK)

Sosyal güvenlik; bir dizi kamu önlemi ile hastalık, doğum, iş kazası, işsizlik, iş göremezlik, yaşıllık, ölüm gibi nedenlerle ortaya çıkabilecek ekonomik ve sosyal rahatsızlıklara karşı, toplumun kendini korumasıdır. Değişen sosyal güvenlik ihtiyaç ve risklerine karşı toplumu güvence altına alarak güvenilir, kaliteli ve yenilikçi bir anlayışla sürdürülebilir sosyal güvenlik hizmeti sunmayı misyonu haline getiren Sosyal Güvenlik Kurumu; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na ilgili kuruluşudur. Kurumun temel amacı; sosyal sigortacılık ilkelerine dayalı etkin, adil, kolay erişilebilir, aktüeryal ve malî açıdan sürdürülebilir, çağdaş standartlarda sosyal güvenlik sistemini yürütmektir.

DÖNEM YIL / AY	Faal İşyeri Sayısı		Kadın Çalışan Sayısı		Erkek Çalışan Sayısı		Toplam Çalışan Sayısı	
	Resmi	Özel	Resmi	Özel	Resmi	Özel	Resmi	Özel
2021/1	126	4463	2199	8596	5219	19941	7418	28537
2021/2	127	4460	2223	8632	5534	19839	7757	28471
2021/3	130	4490	2339	8636	5581	20250	7920	28886
2021/4	131	4551	2354	8698	5606	21207	7960	29905
2021/5	131	4541	2354	8668	5626	21175	7980	29843
2021/6	134	4592	2543	8813	5807	21020	8350	29833
2021/7	125	4560	2511	9081	6129	20834	8640	29915
2021/8	124	4553	2195	9165	4605	20874	6800	30039
2021/9	138	4594	2011	9332	4800	20619	6811	29951
2021/10	137	4625	2345	9380	4643	20625	6988	30005
2021/11	139	4652	2424	9425	4666	20513	7090	29938
2021/12	140	4642	2692	9464	5644	20320	8336	39784

Kaynak: Bandırma Sosyal Güvenlik Merkezi Verileri

Tablo 30. Bandırma Sosyal Güvenlik Kurumu İstatistikleri

Bandırma Sosyal Güvenlik Merkezi'nin 2021 yılı verileri aylık olarak incelendiğinde, en fazla faal resmi işyeri sayısına Aralık ayında (140 adet), en fazla özel işyeri sayısına ise Kasım ayında (4652 adet) ulaşılmıştır. Toplam çalışan sayıları göz önünde bulundurulduğunda, resmî kurumlarda 8640 çalışan ile en yüksek adede Temmuz ayında, özel kurumlarda ise 39784 çalışan ile Aralık ayında ulaşılmıştır.

Yıl	Çalışan Sayısı	Firma Sayısı
2021	38120	4782

Kaynak: Bandırma Sosyal Güvenlik Merkezi Verileri

Tablo 31. Bandırma'da 10 ve Üstü İstihdam Sağlayan Firmalar

Sosyal Güvenlik Kurumu'nda kaydı bulunan çalışan sayısının (2021 yılı Aralık ayı istatistiği baz alınmıştır) toplam Bandırma nüfusuna oranına bakıldığından, ilçe nüfusunun % 29,7'sinin Sosyal Güvenlik Kurumu'na kayıtlı olduğu belirlenmiştir. Kayıtlı çalışanların ise, %25,26'lık kısmını ise kadın çalışanlar teşkil etmektedir.

2.7. Bandırma Sosyal Hizmet Merkezi

T.C. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, toplumsal değerler çerçevesinde bireyi ve aileyi güçlendiren sosyal hizmetler sunmak; sosyo-ekonomik kalkınmaya katkı sağlama hedefiyle istihdamı artıran, çalışma hayatını düzenleyen, denetleyen tedbirler almak ve sosyal güvenlik sisteminin etkinliğini sürdürmeyi kurum olarak misyon edinmiştir. Bandırma'da Sosyal Hizmetler Merkezi Müdürlüğü de bu doğrultuda çalışmalarına devam etmektedir.

Yardım Yapılan Engelli Sayısı	601	
Engelli Kimlik Kartı Sahibi Kişi Sayısı	264	
Engellilere Yapılan Toplam Yardım Tutarı (TL)	2.076.953,83	
Engellilik Durumuna Göre Engelli Sayısı	601	
	Görme Engelli	24
	İşitme Engelli	8
	Bedensel Engelli	234
	Dil ve Konuşma Engelli	7
	Zihinsel Engelli	193
	Ruhsal Engelli	83
	Süreğen Engelli	52
	Diğer	

Kaynak: Bandırma Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü Verileri

Tablo 32. 2021 Yılı Bandırma İlçesi Engelli İstatistikleri

Bandırma'da toplam yardım edilen engelli sayısı 601 olmakla birlikte, 264 kişi engelli kimlik kartı sahibidir.

Huzurevi Sayısı	1
Toplam Yatak Kapasitesi	90
Barındırılan Yaşlı Sayısı	55
Kreş Sayısı	12
Çocuk Sayısı	630
Öğretmen Sayısı	82

Kaynak: Bandırma Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü Verileri

Tablo 33. 2021 Yılı Bandırma İlçesi Huzurevi ve Kreş Sayıları

2.8. Tarım ve Hayvancılık

Bandırma Tarım ve Orman İlçe Müdürlüğü verilerine göre; 2021 yılı itibarı ile Bandırma ilçe sınırları içerisindeki tarım arazilerinin 324536 dekar alan kapladığı, bu arazi alanının %86,71'inin tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin alanı, %7,3'ünün meyveler, içecek ve baharat bitkileri alanı ve %5,58'unun sebze alanı ve %0,41'inin nadas alanı olarak değerlendirildiği görülmektedir.

Tarım Alanı	Alan (Dekar)	Pay (%)
Meyveler, İçecek Ve Baharat Bitkileri Alanı	23695	7,3
Nadas Alanı	1338	0,41
Sebze Alanı	18099	5,58
Süs Bitkileri Alanı	0	0
Tahıllar Ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Alanı	281404	86,71
TOPLAM	324536	100

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 34. 2021 Yılı İtibarı ile Bandırma İlçe Sınırları İçindeki Tarım Arazilerin Durumu

2021 yılı itibarı ile Bandırma'da 24 farklı tahlil ve diğer bitki üretimi yapılmaktadır. Üretim ekim yapılan alan büyüklüğünde ilk sırayı 123.838 dekar alana ekimi yapılan buğday, 90.767 dekar alanla ayçiçeği ve 28.025 dekar alanla arpa izlemektedir. Dekar başına elde edilen ürün verimliliği ile birlikte elde edilen toplam ürün sıralamasında mısır (silaj) 62.038 ton ile ilk sırada yer almış, mısırı 42.174 ton ile buğday ve 20.665 ton ile ayçiçeği tohumu takip etmiştir.

	Ekilen Alan (Dekar)	Verim (Kg/Dekar)	Üretim Miktarı (Ton)
Buğday, Durum Buğdayı Hariç	123838	341	42174
Mısır	16361	723	11834
Arpa (Diğer)	28025	359	10054
Yulaf	58	293	17
Triticale	34	412	14
Fasulye, Kuru	270	281	76
Bakla, Kuru (İnsan Tüketicisi İçin)	7	429	3
Nohut, Kuru	469	147	69
Bezelye, Kuru	450	371	167
Kanola Veya Kolza Tohumu	5560	320	1779
Susam Tohumu	26	77	2
Ayçiçeği Tohumu (Yağlık)	90767	228	20655
Çeltik	3953	707	2793
Şeker Pancarı	39	7564	295
Fiğ (Adı) (Yeşil Ot)	796	2000	1592
Fiğ (Macar) (Yeşil Ot)	3207	2500	8018
Yonca (Yeşilot)	650	2551	1658
Korunga (Yeşilot)	2	3000	6
Yulaf (Yeşilot)	2678	2500	6695
Sorgum (Yeşilot)	290	4000	1160
Mısır (Slaj)	12822	4838	62038
Buğday (Hasıl/Yeşilot)	520	2500	1300
Bakla, Kuru (Yemlik)	71	282	20
İtalyan Çimi (Yemlik)	6050	3250	19663

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 35. Bandırma İlçesi Tahıl Üretimi

2021 yılı itibarı ile Bandırma'da 32 farklı sebze üretimi yapılmaktadır. Ekim yapılan alan büyüklüğünde ilk sırayı 9.132 dekar alanla domates (salçalık), 4.862 dekar alanla kavun ve 3.066 dekar alanla bezelye izlemektedir. Dekar başına elde edilen ürün verimliliği ile birlikte elde edilen toplam ürün sıralamasında domates (salçalık) 91.320 ton ile ilk sırada yer almış, domatesi 6.078 ton ile kavun ve 5.199 ton ile domates (sofralık) izlemiştir.

Sebzeler	Ekilen Alan (Dekar)	Üretim Miktarı (Ton)
Fasulye, Taze	270	392
Bezelye, Taze	3066	2606
Bakla, Taze	75	53
Lahana (Beyaz)	29	81
Lahana (Kırmızı)	6	14
Karnabahar	212	371
Marul (Kıvırcık)	12	10
Marul (Göbekli)	11	14
Ispanak	19	26
Maydanoz	585	702
Tere	60	25
Dereotu	80	80
Karpuz	526	2893
Kavun	4862	6078
Biber (Salçalık, Kapya)	350	875
Biber (Dolmalık)	34	102
Biber (Sivri)	75	165
Biber (Çarliston)	21	53
Hıyar (Sofralık)	32	88
Patlıcan	13	52
Domates (Sofralık)	634	5199
Domates (Salçalık)	9132	91320
Bamya	26	13
Kabak (Sakız)	8	14
Havuç	15	27
Sarımsak (Taze)	4	4
Soğan (Taze)	33	50
Pırasa	248	670
Kereviz (Kök)	13	13
Turp (Bayır)	1	1
Turp (Kırmızı)	18	23
Turp (Beyaz)	10	18

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 36. Bandırma İlçesi Sebze Üretimi

2021 yılı itibarı ile meyveler, içecek ve baharat bitkileri alanında Bandırma'da 25 farklı ürünün üretimi yapılmaktadır. Elde edilen toplam ürün sıralamasında sofralık zeytinler 2.565 ton ile ilk sırada yer almış, sofralık zeytinleri 368 tonla ceviz, 348 tonla kestane ve 218 tonla kiraz takip etmiştir.

Meyveler, İçecek ve Baharat Bitkileri	Meyve Veren Yaşa Ağaç Sayısı	Meyve Vermeyen Yaşa Ağaç Sayısı	Toplu Meyveliklerin Alanı (Dekar)	Verim (Kg/Dekar)	Üretim Miktarı (Ton)
Sofralık Üzüm, Çekirdekli	0	0	88	409	36
Sofralık Üzüm, Çekirdeksiz	0	0	55	855	47
Şaraplık Üzümleri	0	0	35	1086	38
İncir (Yaş)	2018	36	46	18	36
Elma (Starking)	5726	120	10	19	109
Elma (Amasya)	461	120	28	22	10
Düzen Elmalar	4550	200	30	17	77
Armut	9605	11763	85	11	106
Ayva	3218	0	39	12	39
Kayısı	186	4	0	22	4
Kiraz	18390	200	421	10	175
Vişne	6822	3	107	19	130
Şeftali	955	78	5	19	18
Erik	2986	135	59	18	54
İğde	2153	0	0	9	19
Çilek	0	0	1	1000	1
Dut	1215	75	6	18	22
Badem	2590	15535	851	15	39
Kestane	7965	3750	315	40	319
Fındık	247	0	0	4	1
Ceviz	16370	10256	2666	20	327
Muşmula	201	35	1	20	4
Nar	4214	86	57	23	97
Sofralık Zeytinler	248018	37808	18674	31	7606
Yağlı Zeytinler (Zeytinyağı Üretimi İçin)	2400	1752	116	25	60

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TUİK)

Tablo 37. Bandırma İlçesi Meyve Üretimi

Hayvancılık, Bandırma ilçesinde çok gelişmiş bir sanayi koludur. Özellikle Bandırma ve çevresinde tavukçuluk sektörü en hızlı gelişen ekonomik faaliyet olarak göze çarpmaktadır. Bandırma'da tavukçuluğun hızla gelişmesinde Türkiye genelinde tavukçuluk sektöründe yaşanan değişimler ve Bandırma'nın geopolitik konumu gereği büyük tüketim kentlerine yakınlığı etkili olmuştur.

Sıra	İl	Et Tavuğu Sayısı (adet)	Yüzde
1	Manisa	38856178	14,37
2	Bolu	34296111	12,68
3	Balıkesir	31563332	11,67
4	Sakarya	29518255	10,92
5	Mersin	21164443	7,83
6	İzmir	13334311	4,93
7	Uşak	10849905	4,01
8	Ankara	9867362	3,65
9	Kocaeli	7481194	2,77
10	Çanakkale	6781239	2,51
Diğer		66680792	24,66
Türkiye ToplAMI		270393122	100

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 38. En Çok Etlik Tavuk Sayısına Sahip 10 İl

Balıkesir, %11,67'lik oran ile Türkiye'de en fazla etlik tavuğa sahip üçüncü şehirdir. Balıkesir genelinde ise bağlı 16 ilçede 2021 yılında 31 milyon 563 bin adet etlik tavuk üretilmiş ve bu miktar tüm Türkiye'de üretilen etlik tavuk sayısının %11,67'ini oluşturmaktadır. Bandırma'da 2021 yılında toplam etlik tavuk sayısı 6.858.860 adet (Balıkesir'deki etlik tavuklarının %21,73'ü) olarak gerçekleşmiş, Bandırma ve çevresi (Gönen, Manyas ve Erdek) dikkate alındığında Balıkesir ili etlik tavuk mevcudiyetinin %35,40'sı Bandırma çevresinde yetiştirilmektedir. Etlik tavuk üretimindeki yüksek rakamlar, Bandırma ve çevresinin Türkiye'nin sayılı etlik tavuk üretim merkezlerinden biri olmasını sağlamıştır.

Bandırma'da tavukçuluk sektöründe faaliyet göstren ve sektörün gelişmesinde önemli katkıları bulunan Banvit A.Ş. faaliyetlerine 1968 yılında karma yem üreticisi olarak başlamış ve 1984 yılında Türkiye'de ilk kez temizlenmiş ve poşetlenmiş taze piliç eti üretimine başlamıştır. Firma 2001 yılında önce hindi eti, ardından da tüketilmeye hazır ileri işlenmiş hazır gıdalar ve şarküteri ürünlerinin üretimine de başlamıştır. Ayrıca Banvit A.Ş. çiftliklerinde yetiştirilen her piliç ve hindi, beslenmesi amacı ile Banvit AŞ yem fabrikalarında da yem üretimi yapılmaktadır.

Sıra	İlçe	Et Tavuğu Sayısı (adet)	Yüzde
1	Bandırma	6858860	21,73
2	Karesi	5171300	16,38
3	Altıeylül	3889274	12,32
4	Bigadiç	2700270	8,56
5	Erdek	2154000	6,82
6	Savaştepe	2146180	6,8
7	Susurluk	1866795	5,91
8	Gönen	1517000	4,81
9	Sındırğı	1260703	4
10	İvrindi	1144500	3,63
11	Dursunbey	961000	3,04
12	Manyas	642670	2,04
13	Burhaniye	550000	1,74
14	Kepsut	489500	1,55
15	Balya	127280	0,4
16	Edremit	84000	0,27
BALIKESİR İL TOPLAMI		31563332	100%

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TUİK)

Tablo 39. Balıkesir İli 2021 Yılı Etilik Tavuk Sayısı

Bandırma'da faaliyet gösteren bir diğer beyaz et üretici firması 2003 yılında kurulan ve 2004 yılının Nisan ayında faaliyetlerine başlayan Bupiliç'tir. Bupiliç şirketi 300.000m²'lik üretim tesinine, saatte 12.000 adet piliç kesim kapasitesine, saatte 8.500 adet kapasiteli parçalama hattına, 257 yetiştiriciye bağlı 486 adet kümese sahiptir. Ayrıca Bupiliç firması bünyesinde 2009 yılında saatte 60 ton kapasiteye sahip yem fabrikası faaliyete başlamıştır.

Yumurta tavuğu sayısında da Balıkesir, Türkiye'de önde gelen şehirlerden biridir ve %5,95'lik oran ile Türkiye'de en fazla yumurta tavوغuna sahip beşinci şehirdir. Balıkesir genelinde ise bağlı 19 ilçede 2021 yılında 7 milyon 171 bin adet yumurta tavuğu bulunmaktadır. Bandırma'da bulunan toplam yumurta tavuğu sayısı 3.819.558 adet olmakla birlikte (Balıkesir'deki etlik tavuklarının %53,26'sı), Bandırma ve çevresi (Gönen, Manyas ve Erdek) dikkate alındığında Balıkesir ili yumurta tavuğu mevcudiyetinin %76,73'ü Bandırma çevresinde yetiştirilmektedir. Balıkesir'de yetiştirilen her 4 yumurta tavوغundan 3'ü Bandırma'nın hinterlandında bulunmaktadır.

Sıra	İl	Yumurta Tavuğu Sayısı (adet)	Yüzde
1	Afyonkarahisar	16825319	13,91
2	Manisa	12061740	9,98
3	Konya	9475624	7,83
4	Bursa	8953754	6,85
5	Balıkesir	7171346	5,95
6	İzmir	6468135	5,35
7	Gaziantep	5803485	4,82
8	Ankara	5599003	4,63
9	Bolu	3523940	2,91
10	Çorum	3364177	2,78
Diğer		41754252	34,99
Türkiye Toplamı		121000775	100

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 40. En Çok Yumurta Tavuğu Sayısına Sahip 10 İl

Sıra	İlçe	Yumurta Tavuğu Sayısı (adet)	Yüzde
1	Bandırma	3819558	53,26
2	Manyas	1423635	19,85
3	Altıeylül	546097	7,62
4	Burhaniye	467000	6,51
5	Savaştepe	295060	4,11
6	Gönen	151370	2,11
7	Bigadiç	148380	2,07
8	Susurluk	137600	1,92
9	Erdek	107932	1,51
10	Kepsut	18073	0,25
11	Sındırğı	15765	0,22
12	İvrindi	11656	0,16
13	Dursunbey	9076	0,13
14	Havran	6620	0,09
15	Edremit	5000	0,07
16	Karesi	3380	0,05
17	Ayvalık	2100	0,03
18	Gömeç	2094	0,03
19	Balya	950	0,01
BALIKESİR İL TOPLAMI		7171346	100

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 41. Balıkesir İli 2021 Yılı Yumurta Tavuğu Sayısı

Kümes hayvanları dışında Bandırma'daki hayvansal varlık rakamları incelediğinde, 24.715 adet koyun (merinos), 8.593 adet süt sigırı, 7.686 adet koyun (yerli ve diğerleri), 4.858 adet keçi (kil keçisi ve diğerleri), 3767 adet buzağı, 2070 adet saf kültür sigırı ile 1097 adet melez sigır ve 49 adet manda bulunduğu tespit edilmiştir. 2021 yılında hayvan varlığının çıktısı olarak üretilen ürünler açısından da 74,91 ton yapağı, 2,327 kg keçi kılı, 70,56 ton bal ve 80 kg balmumu üretimi yapılmıştır.

Canlı Hayvan Cinsi	Adet
Koyun (Merinos), Canlı	24715
Süt Sığırıları, Canlı	8593
Koyun (Yerli Ve Diğerleri)	7686
Keçi (Kıl Keçisi Ve Diğerleri), Canlı	4858
Buzağı Ve Dana, Canlı	3767
Saf Kültür Sığırıları, Canlı	2070
Melez Sığırılar, Canlı	1097
Manda, Canlı	49
Yerli Sığırılar, Canlı	32
Manda Yavrusu, Canlı	17
Eşek, Canlı	7
At, Canlı	5

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 42. 2021 Yılı Bandırma Hayvan Varlık İstatistikleri

Hayvansal Üretim	
Yapağı (Merinos), Ton	59,662
Yapağı (Yerli Ve Diğerleri) Ton	15,249
Keçi Kılı,	2,327
Arılar (Kovan Halinde), Eski Tip), Kovan Sayısı	30
Arılar (Kovan Halinde), Yeni Tip), Kovan Sayısı	10928
Doğal Bal, Ton	70,56
Balmumu, Arı, Ton	0,08

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 43. 2021 Yılı Bandırma Hayvansal Üretim

2.9. Lisanslı Depoculuk

Lisanslı depolar, “iç ve dış ticarete konu olan uzun süreli depolanmaya uygun nitelikteki tarım mamullerinin depolanmasına yönelik hizmet veren kuruluşlar” olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca, lisanslı depolar, depolanmaya uygun nitelikteki hububat, fındık, pamuk vb. standardize edilebilen ham ve işlenmiş mamulleri standartlara ve mamul özelliklerine göre koruma altına alarak depolamaktadır.

Lisanslı depoculuk sistemi (LDS), tarımsal mamullerde belli bir standarı yakalamayı sağlayarak, mamul alıcı ve satıcılarının daha geniş bir alan içerisinde mamullerinin kalite ve gerçek değerleri ölçüfüne göre fiyatlandırma yapabilmelerine imkân vermektedir. Bir yandan LDS, Türk tarım piyasalarındaki mevcut mamullerin finans piyasalarına ve tarım mamulleri borsasına açılımını sağlayarak, lisans makbuzunun bankalara teminat verilerek çiftçilerin rahatlıkla kredi almasını sağlamaktadır. Diğer yandan ise LDS ile tarımsal mamulleri kullanan kuruluşlara kalite sorunu ortadan kalkmış uygun nitelikte hammadde ya da mamul satın alma garantisini verilmiş olmaktadır. *

2021 yılı itibarı ile Balıkesir’de kurulu lisanslı depo kapasitesi 267.100 ton olmakla birlikte, lisans kapasitesi 198.350 tondur. Bandırma, coğrafi konumu ve limanın varlığı sebebiyle Balıkesir’deki toplam depolama kapasitesinin %58,63’ünü karşılamaktadır.

Sıra	Lisanslı Depo	Faaliyet Konusu	Şirket Merkezi	Deponun Bulunduğu İlçe	Kuruluş Kapasitesi	Lisans Kapasitesi
1	Mutlular Gönen	Hububat	Gönen	Gönen	81.000	45.000
2	Bandırma Borsa	Hububat	Bandırma	Bandırma	56.600	43.850
3	1001	Hububat	Bandırma	Bandırma	50.000	50.000
4	Tiryaki	Hububat	Gaziantep	Bandırma	30.000	30.000
5	Balıkesir Hububat	Hububat	Balıkesir	Balıkesir	21.000	21.000
6	Nadir Lidaş	Hububat	Bandırma	Bandırma	20.000	
7	Marmarabirlik	Zeytin	Bursa	Erdek	8.500	8.500
TOPLAM					267.100	198.350

Kaynak: Tarım Ürünleri Lisanslı Depo ve Yetkili Sınıflandırıcı Şirketleri Derneği Verileri

Tablo 44. 2021 Yılı İtibarı ile Balıkesir’de Bulunan Lisanslı Depolar

* Tarımsal Mamullerde Lisanslı Depoculuk Sisteminin Rolü, Salih Memiş, H. Dilara Keskin, Yönetim Ekonomi Dergisi, 2015, Cilt:22, Sayı:2.

2.10. Orman

Bandırma, Erdek, Gönen, Susurluk ve Manyas ilçelerinde yer alan işletme şefliklerinin bulunduğu Bandırma Orman İşletme Müdürlüğü; 366.133,4 hektarlık bir alanı kontrol etmektedir. Toplam alanın %35,35'i ormanlık, %64,65'i ise ormansız alandan oluşmaktadır. Normal ormanlık alan ise Bandırma Orman İşletme alanının %23,23'ünü tekabül etmektedir.

Normal Orman	85.041,5	% 23,23
Bozuk Orman	44.369,8	% 12,12
Toplam Orman Alanı	129.411,3	%35,35
Ormansız Alan	236.722,1	%64,65
Genel Alan	366.133,4	100%

Kaynak: Bandırma Orman İşletme Müdürlüğü Verileri

Tablo 45. Bandırma Orman İşletme Müdürlüğü Yetki Alanındaki Orman Varlığı

Bandırma Orman İşletme Müdürlüğü'nün 2021 yılı içerisinde gerçekleştirdiği orman ürünleri satışından toplam 29,74 milyon TL gelir elde edilmiştir. Bu gelir 10 farklı kalemede üretilmiş ve en fazla gelir 20.667.986,75 TL ile dikili ağaç satışından kazanılmıştır. Yap. lif yonga odun, diğer kağıtlık odun ve yakacak odun ise diğer önemli gelir kalemleri olmuştur.

	Miktar (Kg)	Miktar (m³)	Miktar (Ster)	Tutar (TL)
Dikili Ağaç Satışı		102,062.787		20,667,986.75
İnce Çaplı Yakacak Odun		349,947		113,317.13
İbreli Lif Yonga		171.097		47,961.77
Diğer Orman Ürünleri			6,058	1,224,097.35
Kağıtlık Odun		11.488		2,044.86
Diğ. Kağıtlık Odun			10,217.00	1,924,800.60
İbreli Lif Yonga Odun			7,209	901,125.00
Yap.Lif Yonga Odun			24,252	3,174,335.40
Yakacak Odun			35,816	1,486,185.40
Diğer Orman Ürünleri	782,855,840			206,169.40

Kaynak: Bandırma Orman İşletme Müdürlüğü Verileri

Tablo 46. Bandırma Orman Ürünleri Satış Durumu

Bandırma Orman İşletme Müdürlüğü'nün 2021 yılı içerisinde gerçekleştirdiği orman ürünleri üretiminde, 837.535 m³ tomruk, 211.022 m³ sanayi odunu, 11.488 m³ kâğıtlık odun üretilerek ekonomiye kazandırılmıştır. Bunun yanında sanayi, yonga ve yakacak odunu da üretilmiştir.

Cins	Miktar	Birim
Tomruk	837.535	m3
Maden Direk		m3
Sanayi Odunu	211.022	m3
Kâğıtlık Odun	11.488	m3
İnce Yarma Sanayi Odun	8,328	Ster
Diğ. Kâğıtlık Odun	9,247	Ster
İbreli Lif Yonga Odunu	7,209	Ster
Yap. Lif Yonga Odun	25,492	Ster
Yakacak Odun	15,42	Ster

Kaynak: Bandırma Orman İşletme Müdürlüğü Verileri

Tablo 47. Bandırma Üretilen Orman Ürünleri

2.11. Devlet Su İşleri Müdürlüğü

Tarım ve Orman Bakanlığı'na bağlı Devlet Su İşleri Müdürlüğü'nün kurum olarak amacı, ülkenin su kaynaklarını bilim ve teknigue uygun olarak kullanıma sunmak, su ve ilgili toprak kaynaklarımızın çevre duyarlılığı ve sürdürülebilirlik esasları dâhilinde geliştirilmesini sağlamaktır. Bu kapsamında Bandırma ilçesindeki su kaynaklarının yönetimi, merkezi Balıkesir'de bulunan 25. Bölge Müdürlüğü tarafından sağlanmaktadır. Bandırma ilçe sınırları içerisinde Emre Höleti ve Çakıl Göleti sulamas projeleri aktif olarak faaliyet göstermektedir.

Bandırma Emre Göleti sulaması, Bandırma ilçesinin Dedeoba ve Emre mahallerine ait brüt 730 ha tarım arazisinin sulanmasında kullanılmaktadır.

Gölet Tipi	Homojen dolgu
Sulama Alanı (ha)	730
Talvegten yüksekliği (m)	32,8
Talveg kotu (m)	95
Kret kotu (m)	127,8
Min. S.S. (m)	104
NSS (m)	124,8
MSS (m)	126,1
Max. Depolama hacmi (hm ³)	3,065
Su alma yapısı	Gölet dipsavağı
Sulamanın tipi	Basınçlı borulu
Sulama modülü (l/s/ha)	0,53
Toplam sulama şebekesi uzunluğu	22438 m
Anaboru başlangıç debisi (m ³ /s)	0,54

Kaynak: DSİ 25. Bölge Müdürlüğü Verileri

Tablo 48. Bandırma Emre Göleti Sulaması Proje Özellikleri

Bandırma Çakıl Göleti sulaması, Bandırma ilçesinin Çakılköy mahallesine ait brüt 179 ha tarım arazisinin sulanmasında kullanılmaktadır.

Gölet Tipi	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu
Sulama Alanı (ha)	179
Talvegten yüksekliği (m)	33,55
Talveg kotu (m)	123,35
Kret kotu (m)	156,9
Min. S.S. (m)	140,3
NSS (m)	154,3
MSS (m)	301,5
Max. Depolama hacmi (hm ³)	3,065
Su alma yapısı	Gölet dipsavağı
Sulamanın tipi	Basınçlı borulu
Sulama modülü (l/s/ha)	0,56
Toplam sulama şebekesi uzunluğu	6321 m
Anaboru başlangıç debisi (m ³ /s)	0,16

Kaynak: DSİ 25. Bölge Müdürlüğü Verileri

Tablo 49. Bandırma Çakıl Göleti Sulaması Proje Özellikleri

2.12. Spor

Bandırma'da spor faaliyetleri eski tarihlerle kadar dayanmakta ve futbol, basketbol, voleybol ve Amerikan futbolu gibi çeşitli branşlarda başarılar elde etmiş kulüplere ev sahipliği yapmaktadır. Özellikle futbolda Bandırmasper, Bandırma'yı ulusal alanda başarı ile temsil etmektedir.

	Kulüp Adı	A - Takım	Altyapı Takımları
FUTBOL	Bandırmasper	Profesyonel TFF 1. Lig	U-19, U-17, U-16, U-14, U-13
	Efispor	Bölgesel Amatör Lig	U-19, U-17, U-16, U-14, U-13, U-12
	Sanayispor	1. Amatör Lig	U-19, U-17, U-16, U-14, U-13, U-12
	100. Yılıspor	1. Amatör Lig	
	600 Evlerspor	1. Amatör Lig	U-19
	Edincikspor	1. Amatör Lig	
	Çınarlıspor	2. Amatör Lig	
BASKETBOL	Bandırma Basketbol	Mahalli Lig	U-18, U-16, U-14, U-12, U-11
	Marmara Basketbol	Mahalli Lig	U-14
VOLEYBOL	Bandırmasper	Mahalli Lig	U-16, U-14, U-12
AMERİKAN FUTBOLU	Bandırma Jets	2. Lig	

Kaynak: Bandırma Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü Verileri

Tablo 50. 2021 Yılı İtibarı ile Bandırma İlçesindeki Spor Kulüpleri

2.12.1. Bandırmasper

Bandırmasper, 1965 yılının Mayıs ayında, Bandırma'nın eski iki amatör takımı olan İdmanyurdu Gençlik ile Marmara Gençlik kulüplerinin kongrelerini toplayarak birleşme kararı almasıyla, Bandırmasper Profesyonel takımı kurulma yolunda ilk adım atılmıştır. Bu iki kulübün yöneticileri, Bandırmasper'un yönetimini oluştururken renkleri "bordo beyaz" olarak belirlenen kulübün kurucu başkanlığına Hasan Sur getirilmiştir.

Bandırmasper'u kurmak amacıyla 5 Haziran 1965'te Şehir Kulübü'nde bir toplantı gerçekleştirilmiş ve bu toplantı ile Futbol Federasyonu'nun 2.Türkiye Ligi'ne yalnız il takımlarının katılabilceği açıklaması da göz önüne alınarak kulüp tüzüğünün, Bandırmasper ismiyle hazırlanması kararlaştırılmıştır. Bu zorunluluk kalktıktan sonra, takım ismi Bandırmasper olarak tescil edilmiştir. Bandırmasper karşılaşmalarını 12725 kişi kapasiteli Bandırma 17 Eylül Stadında yapmaktadır.

Tesisin Adı	Seyirci Kapasitesi	Ölçüleri (mxm)	Yapısı/Ozellikleri	Yüzölçümü (m2)	Kullanım Durumu (Sorumlu Kurum)
17 Eylül Stadı	12.800	105*65	Çim Saha, Betonarme Tesis	30.000	Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü
Kara Ali Acar Spor Salonu	2.000	30*15	Parke	12.000	Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü
Sanayi Sentetik Sahası	400	105*65	Sentetik Çim	9.000	Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü
Edincik Sentetik Sahası	50	105*65	Sentetik Çim	9.000	Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü
600 Evler Sentetik Sahası	Tribün Yok	105*65	Sentetik Çim	9.000	Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü

Kaynak: Bandırma Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü Verileri

Tablo 51. 2021 Yılı İtibarı ile Bandırma İlçesinde Bulunan Spor Tesisleri ve Özellikleri

2.13. Finans

Finansal piyasaları içinde bankalar önemli bir yere sahiptir. Bankalar, fon fazlası olanlardan toplanan kaynakların fon talebi olanlara kredi olarak verilmesine aracılık eden finansal kuruluşlardır. Böylece bankalar tasarruflar ve yatırımlar arasında en uygun şekilde değişimin gerçekleşmesini sağlayan kuruluşlar olarak önemli bir görevi yerine getirmektedirler. Bankalar ekonomide fon akışını sağlamak dışında kaydi para yaratmak, para ve maliye politikalarının yürütülmesine yardımcı olmak, gelir ve servet dağılımını etkilemek gibi ekonomi açısından önemli başka fonksiyonlara da sahiptir. Bankacılık sektörünün güçlü olması, ülke ekonomilerinin de güçlü olmasını sağlayacaktır. Bankacılığın büyümesi ve gelişmesi ekonominin de büyümesi ve gelişmesine neden olacaktır. Finansal sistem içerisinde bankacılık sektörü ne kadar güçlü ve sağlam ise ekonomik büyümeye o kadar yüksek olacaktır [56].

Bandırma'da 15 farklı bankaya ait, toplam 20 adet banka şubesi faaliyet göstermektedir. Bandırma'da faaliyet gösteren bankalara ait bilgiler aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

BANKA ADI	ŞUBE SAYISI
TÜRKİYE GARANTİ BANKASI ANONİM ŞİRKETİ	2
T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ	2
TÜRKİYE HALK BANKASI ANONİM ŞİRKETİ	2
YAPI VE KREDİ BANKASI ANONİM ŞİRKETİ	2
TÜRKİYE İŞ BANKASI ANONİM ŞİRKETİ	2
QNB FİNANSBANK ANONİM ŞİRKETİ	1
KUVEYT TÜRK KATILIM BANKASI ANONİM ŞİRKETİ	1
DENİZBANK ANONİM ŞİRKETİ	1
ING BANK ANONİM ŞİRKETİ	1
ŞEKERBANK T.A.Ş.	1
AKBANK TÜRK ANONİM ŞİRKETİ	1
ALBARAKA TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.	1
TÜRKİYE FİNANS KATILIM BANKASI A.Ş.	1
TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI T.A.O.	1
TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.	1

Kaynak: Bandırma Ticaret Odası Oda Sicil Birimi

Tablo 52. Bandırma'da Faaliyet Gösteren Banka Şubeleri

2.14. İnşaat

İnşaat sektörü; yoğun işgücü kullanımı, sosyoekonomik refah düzeyine olan katkısı ve yüzlerce çeşit mal-hizmet üretimiyle doğrudan bağlantılı olması sebebiyle ekonomik yapı içerisinde önemli bir yere sahiptir. Ayrıca yarattığı katma değer ve istihdam açısından ülke ekonomilerinin lokomotifi konumundadır. Büyük ölçüde yerli sermayeye dayanan Türkiye inşaat sektörü yüzlerce meslek dalını ilgilendirmekte olup, istihdam ve üretim sürecini olumlu yönde etkilemektedir. Ulusal ve uluslararası alanda büyük bir deneyime ve potansiyele sahip olan inşaat sektörü, kendisine bağlı 200'den fazla alt sektörü harekete geçirme özellikleyle lokomotif sektör olarak adlandırılmaktadır. İnşaat sektörü, bina ve altyapı yatırımları olmak üzere ikiye ayrılmakta olup, bina yatırımları ise konut ve konut dışı bina yatırımlardan oluşmaktadır.

TÜİK tarafından hazırlanan, 2021 yılı Bandırma özelinde inşaat sektörünün (özellikle konut satışı) satış istatistikleri incelendiğinde, toplam 4.359 adet konutun satışının yapıldığı belirlenmiştir. Bir önceki yıla nazaran, konut satışında %2,72 oranında azalış meydana gelmiştir.

Ay	2020	2021	Yüzde
Ocak	362	169	-53,31
Şubat	375	210	-44
Mart	290	315	8,62
Nisan	107	197	84,11
Mayıs	174	145	-16,67
Haziran	591	405	-31,47
Temmuz	720	295	-59,03
Ağustos	611	357	-41,57
Eylül	399	386	-3,26
Ekim	307	398	29,6
Kasım	325	509	56,62
Aralık	220	973	342,28
TOPLAM	4481	4359	-2,72

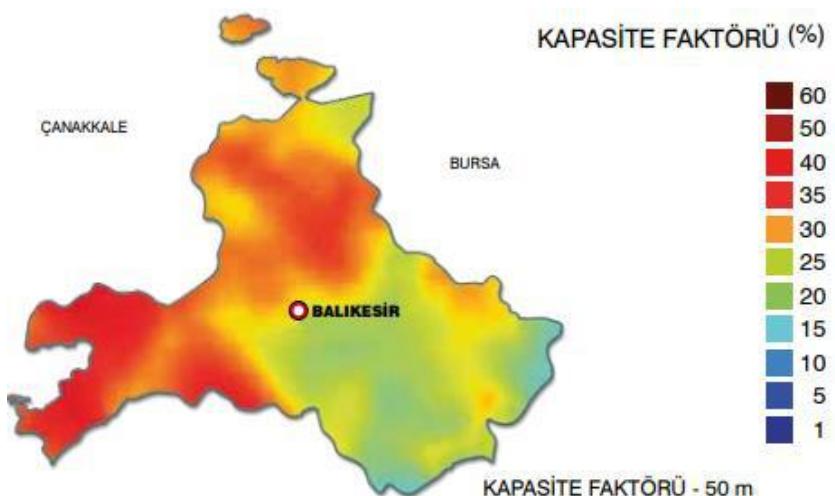
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 53. 2020-2021 Yılı Bandırma'da Satış Yapılan Konut İstatistiği

*Türkiye'de İnşaat Sanayi Sektörünün Gelişimi-Temel İnşaat Sanayi Göstergeleri, Erdem KOÇ, Kadir KAYA, Mahmut Can ŞENEL, Nevşehir Bilim ve Teknoloji Dergisi Cilt 6(2) 643-660 2017.

2.15. Enerji

Bandırma yenilenebilir enerji üretimi konusunda, Türkiye'deki belli başlı hub noktalarda birisidir. Beyhan Öztürk, Hıdr Serkendiz yayınlarında, Balıkesir ili özelinde rüzgâr enerjisi santrali kurulumuna en uygun bölgeleri araştırmış ve dört klasmanda incelemiştir. Araştırma sonucu özellikle Bandırma ve çevresinin (Erdek ve Manyas ilçeleri) rüzgâr enerjisi santrali kurulumu açısından çok uygun olduğu tespiti yapılmıştır. Grafik 2'de kapasite faktörü verisi üzerinden RES kurulumuna en uygun alanları belirtilmektedir.

Grafik 2. Balıkesir İli Rüzgâr Enerjisi Santrali Kurulum Bölgeleri*

Ortalama rüzgâr hızı 5,5 – 6,5 m/s arasında değişkenlik gösteren Bandırma'da toplamda 6 adet rüzgâr enerji santrali kurulmuştur. Değişik turbin güçlerine sahip santrallerin toplam kurulu gücü 309,25 MWm'dir.

Yatırımcı	Firma Adı	Proje Adı	Turbin Markası	Kurulu Güç (MWm)
Edincik Enerji	Edincik Enerji El. Ür. A.Ş.	Edincik RES	NORDEX	30
Akenerji	Ak Enerji El. Ür. A.Ş.	Ayyıldız RES	VESTAS	28,2
Bursa Temiz Enerji	Bursa Temiz En. El. Ür. San. ve Tic.A.Ş.	Bandırma-3 RES	NORDEX	25
Bilgin Enerji	Yapısan Enerji El. Ür. A.Ş.	Bandırma RES	GE	30
Borusan EnBW Enerji	Bandırma Enerji ve El. Ür. Tic. A.Ş.	Bandırma RES	VESTAS	91,05
Doğan Enerji	Galata Wind En. Ltd. Şti.	ŞahRES	VESTAS	105
TOPLAM KAPASİTE				309,25

Kaynak: Türkiye Rüzgâr Enerjisi Birliği

Tablo 54. Bandırma'da Kurulu Olan Rüzgâr Enerji Santralleri (RES)

Bandırma ve çevresinde tarım ve tarıma dayalı sanayinin gelişmiş olması sebebiyle, yüksek miktarda biyogaz ve biyokütle enerji üretimi potansiyeli taşıyan atıklar meydana gelmektedir. 2021 yılı itibarı ile Bandırma sınırları içerisinde 4 adet biyogaz ve biyokütle santrali faaliyet göstermektedir ve toplam 26,38 MW enerji üretme kapasitesine sahip olmaktadır.

*Balıkesir Enerji Sektoru Yatırım Rehberi, Güney Marmara Kalkınma Ajansı

Firma Adı	Proje Adı	Kurulu Güç (MWm)
Eti Maden	Eti Maden Bandırma Atık Isı Santrali	12
Bagfaş Gübre Fabriyası	Bagfaş Gübre Fabriyası Biyogaz Santrali	9,92
Mauri Maya	Mauri Maya Bandırma Biyogaz Santrali	2,33
Karbio Elek.Üretim A.Ş.	Bandırma Edincik Biyogaz Santrali	2,13
	TOPLAM KAPASİTE	26,38

Kaynak: enerjiatlasi.com / 09.03.2021

Tablo 55. Bandırma'da Kurulu Olan Biyogaz, Biyokütle, Atık Isı Santralleri

Bandırma da nüfusun ve sanayi alanının geniş olması sebebi ile yüksek miktarda enerji sarf edilmektedir. Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş. Bandırma İletme Müdürlüğü'nden alınan verilere göre; sorumluluk alanında 112.416 adet abone bulunduğu görülmektedir. Yıllık toplam elektrik enerjisi tüketim miktarı 469.237.726,12 kWh saat, abone başına elektrik tüketimi de 4.174,12 Kwh olarak gerçekleşmiştir.

Yıl	Elektrik Tüketimi (kWh)	Abone Sayısı	Abone Başına Elektrik Tüketimi (kWh)
2017	465.704.900,66	95.054	4.899,37
2018	442.770.328,97	98.360	4.501,53
2019	419.605.771,01	101.416	4.137,47
2020	460.011.366,67	103.845	4.429,79
2021	469.237.726,12	112.416	4.174,12

Kaynak: Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş. Bandırma İşletme Müdürlüğü Verileri

Tablo 56. Bandırma'da Tüketilen Elektrik Enerjisi Miktarı

Tüketilen elektrik enerjisi miktarı sektörel bazda incelendiğinde, en büyük payın 221.700.975,92 kWh ile sanayide gerçekleştirtiği, 118.779.244,71 kWh tüketim ile mesken ve 87.644.070,31 kWh tüketim ile ticarethane ve kamu hizmetlerinin diğer önemli elektrik enerjisi tüketim alanları olduğu gözlemlenmiştir.

Sektör	Tüketilen Elektrik Miktarı (kWh)
Ticaret ve Kamu Hizmetleri	87.644.070,31
Tarımsal Sulama	31.976.961,95
Mesken	118.779.244,71
Sanayi	221.700.975,92
Aydınlatma	9.061.759,39

Kaynak: Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş. Bandırma İşletme Müdürlüğü Verileri

Tablo 57. 2021 Yılında Bandırma Genelinde Sektörel Bazda Tüketilen Elektrik Enerjisi Miktarı

Bandırma'da doğalgaz tüketimi verileri incelendiğinde, 2017 – 2019 yılları arasında toplam tüketimin azlığı, 2019 yılından itibaren ise tüketimin artışa geçtiği görülmektedir. 2021 yılı itibarı ile 1.920.061.718 metreküp doğalgaz tüketilmiştir. Abone sayısı ise devamlı şekilde artmaktadır.

Yıl	Toplam Tüketim	Abone Sayısı
2017	1.557.315.658	49.553
2018	1.355.656.609	53.208
2019	1.027.080.429	56.521
2020	1.643.807.710	59.667
2021	1.920.061.718	62.153

Tablo 58. Bandırma'da Toplam Doğalgaz Tüketimi ve Abone Sayısı

Sektörlere göre doğalgaz tüketimi incelendiğinde, taşıma sektöründe sadece 4 adet abone bulunmakla birlikte, toplam tüketimdeki payı %94,6 olmuştur. Taşıma sektörünü 59.996.014 m³ doğalgaz tüketimi ile mal-hizmet, 42.898.872 m³ doğalgaz tüketimi ile konut sektörü izlemiştir.

Sektör	Abone Sayısı		Doğal Gaz Tüketimi (m3)	
	2020	2021	2020	2021
Konut	56.483	588.813	40.316.696	42.898.872
Mal Hizmet	3.180	3.336	56.232.283	59.996.014
Taşıma	4	4	1.547.258.731	1.817.166.832
TOPLAM	59.667	62.153	1.643.807.710	1.920.061.718

Tablo 59. Bandırma'da Sektörlere Göre Abone Durumu ve Doğalgaz Tüketimi

2.16. BASKİ

Balıkesir Su ve Kanalizasyon Genel Müdürlüğü (BASKİ), 31.03.2014 2014/6072 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nin su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek ve bu maksatla gereken her türlü tesisi kurmak, kurulu olanları devralmak ve bir elden işletmek, 2560 Sayılı Kanun'da sayılan görevleri yerine getirmek üzere kurulmuştur.

Bandırma ilçesindeki 2021 yılı itibarı ile 77.284 adet abone bulunmaktadır. $13.003.625 \text{ m}^3$ su üretimi yapılmış ve $7.874.841 \text{ m}^3$ su satışı yapılmıştır.

YILLAR	NÜFUS	ABONE SAYISI	ÜRETİLEN SU MİKTARI (m ³)	SATILAN SU MİKTARI (m ³)
2013	143.117	57.437	11.027.980	4.527.000
2014	145.089	58.776	11.194.200	4.618.835
2015	146.688	64.717	12.444.100	5.223.589
2016	149.469	67.545	13.059.450	6.021.135
2017	152.480	68.907	12.920.750	6.370.756
2018	154.359	71.627	13.175.400	6.589.329
2019	156.787	73.478	13.954.399	6.497.233
2020	158.857	74.267	14.702.515	7.309.898
2021	161.894	77.284	13.003.625	7.874.841

Tablo 60. Nüfus ve Abone Başına Üretilen/Satılan Su Miktarı

2021 yılı içerisinde tarımsal aboneler dahil olmak üzere, kuyulardan $1.218.127 \text{ m}^3$ su üretimi yapılmış, $13.003.625 \text{ m}^3$ su arıtma işleminden geçirilmiştir.

YIL	KUYULAR (m ³)	ARITMA (m ³)	TOPLAM (m ³)
2013	Veri Yok	11.027.980	11.027.980
2014	Veri Yok	11.194.200	11.194.200
2015	130.794	12.444.100	12.574.894
2016	330.266	13.059.450	13.389.716
2017	413.602	12.920.750	13.334.352
2018	385.152	13.175.400	13.560.552
2019	396.985	13.954.399	14.351.384
2020	466.555	14.702.515	15.169.070
2021	1.218.127 (Tarımsal aboneler dahil)	13.003.625	14.221.752

Not: Kuyular (m³) yıllık üretimi kuyular da sayıç olmadığından tespit edilememiştir.

Tablo 61. İçme ve Kullanma Suyu Yıllık Üretimi

2.17. Ulaşım

Bandırma; İstanbul, Bursa ve İzmir illerine ortalama 2 saat uzaklıkta yer almasıyla bu illerin yer aldığı üçgenin ortasında bir konumda bulunmaktadır. Bandırma; karayolu, denizyolu, demiryolu ve sınırlı da olsa havayolu ulaşımlarının tümünün gerçekleşebildiği nadir yerleşim merkezlerinden biridir.

2.17.1. Karayolu

Yolcu ulaşımında başlangıç ve varış noktaları, yük taşımacılığında ise üretim ve tüketim noktaları arasında aktarmasız bir ulaşım olanağı vermesi, taşıma kapasitesi ve güzergâh seçiminde esneklik sağlama, yüklerin daha kolay ve belli mesafelere kadar daha hızlı taşınabilmesi karayolu taşımacılığının başlıca özellikleridir.

Bandırma, bulunduğu konum itibarı ile Güney Marmara bölgesinin tam ortasında bulunmakta ve Çanakkale ile Bursa arasındaki D200 transit yol güzergâhının üzerinde konumlanmaktadır. Limanın varlığı, gelişmiş sanayiye sahip olması, özellikle Erdek, Manyas ve Gönen gibi turizm bölgelerine yakınlığı ile Bandırma'nın her geçen yıl artan nüfusu; Bandırma ve çevresindeki karayolu taşımacılığının artmasına sebebiyet vermektedir.

Yolun Niteliği		Devlet Yolu (Km)	İl Yolu (Km)	Toplam (Km)
Asfalt	BSK	201,3	14,5	215,8
	SK	42,7	418	460,7
Parke		0	3,2	3,2
TOPLAM		244	435,7	679,7

Kaynak: T.C. Karayolları Genel Müdürlüğü Bandırma 146. Şube Şefliği Verileri

Tablo 62. Karayolları Bandırma 146. Şube Şefliği'nin Yol Uzunlukları

Bandırma genelinde 14. Bölge Müdürlüğü'ne bağlı 146. Bandırma Şube Şefliği görevlidir. 146. Bandırma Şube Şefliği'nin görev alanı 250 km'si devlet, 436 km'si il yolu olmak üzere, toplam 686 km yol ağını içermektedir.

2.17.2. Demiryolu

Bandırma'ya demiryolunun ulaşırma çabaları, İzmir – Kasaba hattının devamı niteliğinde düşünülen Bandırma-Soma tren hattının ilk olarak inşası ile 1870'lerde gündeme gelmiştir. 1910 yılında Fransızlar tarafından Bandırma-Soma demiryolu inşaatına başlanmış ve iki buçuk yılda zamanından önce tamamlanmıştır. Toplam uzunluğu 190 km olan demiryolu hattı, 1912 yılının Ekim ayında işletmeye açılmışlardır. Bandırma Limanı başlangıç olmak üzere Bandırma ile Soma arasında şu istasyonlar; Sığırıcı, Aksakal, Okçugöl, Susurluk, Ömerköy, Yeniköy, Balıkesir, Çukur Hüseyin, Soğucak, Giresun (Savaştepe), Beyce istasyonlarıdır. Bandırma-Soma demiryolu hattının inşa edilmesi sayesinde malların İç Batı Anadolu'ya sevki de kolaylaşmış, böylece demiryolu bölge ticaretini artırıcı bir rol üstlenmiştir. Demiryolu hattının işletmeye açılması özellikle Bandırma çok önemli katkılardır sağlamıştır. Demiryolunun işletmeye açılmasından sonra Bandırma'nın ticari önemi bir kat daha artmıştır. Çünkü kapitülasyonlardan istifade eden yabancı bandırıcı şilepler İstanbul'a uğramak yerine doğrudan Bandırma'ya gelerek mallarını pazarlamaya başlamışlardır. Demiryolunun ulaşımı açılması, Bandırma-İstanbul deniz seferlerindeki yolcu sayısını da artırmış, önceden Bandırma-İstanbul

arasında haftada bir sefer yapılır iken demiryolunun Bandırma'ya ulaşmasıyla birlikte haftanın her günü sefer yapılmaya başlanmıştır. Bandırma-Soma demiryolunun inşası, Bandırma şehrinin planının oluşmasında ciddi anlamda katkı sağlamıştır. Daha önce küçük bir iskele görünümünde olan Bandırma'nın, demiryolunun inşasından sonra çehresi değişmiş ve Bandırma Limanı işlerlik kazanmıştır.*

Türkiye'de devletçilik politikasının en yoğun uygulandığı 1933-1939 arasındaki dönemde stratejik önemi ve tekel kurmaya müsait özelliğinden dolayı yabancıların elinde bulunan demiryolları millileştirilmeye başlanmıştır. Bu bağlamda birçok yabancı demiryolu işletmesinde olduğu gibi, 27 Nisan 1934 tarihinde Bandırma-Soma Demiryolu hattını işleten İzmir-Kasaba ve Temdidi Demiryolu Şirketi de devletleştirilmiştir.

İzmir – Bandırma arasında tren yolu ile yolcu taşımacılığı 2021 yılı Aralık ayında tek rardan başlamış ve bir aylık süreçte toplam 2062 kişi tarafından kullanılmıştır.

Aylar	Bandırma Gar			Bandırma Şehir			Bandırma Geneli		
	Gelen Yolcu	Giden Yolcu	Toplam	Gelen Yolcu	Giden Yolcu	Toplam	Gelen Yolcu	Giden Yolcu	Toplam
Aralık	420	460	880	545	637	1182	965	1097	2062
Toplam	420	460	880	545	637	1182	965	1097	2062

Kaynak: Devlet Demiryolları Taşımacılık A.Ş. Genel Müdürlüğü, İzmir Bölge Müdürlüğü Verileri

Tablo 63. 2021 yılı Demiryolunu Kullanan Yolcu Sayısı

2021 yılı demiryolu vasıtıyla taşınan yük istatistikleri incelendiğinde, 631.889,9 ton giden yük ve 186.893,52 ton giden yük olmak üzere toplam 818.783,42 ton yük taşımacılığı gerçekleştirılmıştır.

Gelen Yük (Ton)	Giden Yük (Ton)	TOPLAM
631.889,90	186.893,52	818.783,42

Kaynak: Devlet Demiryolları Taşımacılık A.Ş. Genel Müdürlüğü, İzmir Bölge Müdürlüğü Verileri

Tablo 64. 2021 yılı Demiryolu Vasıtasıyla Taşınan Yük İstatistiği

Kurulduğu andan itibaren Bandırma'nın gelişmesine katkıda bulunan demiryolu, planlanan yeni tren projeleri ile birlikte, Bandırma ve çevresinin gelişme hızını artıracak yeni adımlar olacaktır.

1.Bandırma-İzmir Yüksek Hızlı Tren Projesi

Bandırma-İzmir demiryolu hattı projesi ile hali hazırda hatta göre daha hızlı ulaşım imkânı sağlanması düşünülmektedir. Demiryolu hattına dâhil olacak Bursa demiryolu ile bölgesel ekonomiye destek sağlanacaktır. Hat, yük ve yolcu taşımacılığına hizmet verecektir.

*Osmanlı'da Bandırma-Soma Demiryolu Hattının Kuruluşu, Yrd. Doç. Dr. Selahattin SATILMIŞ, Journal of History and Future, August 2016, Volume 2, Issue 2, sayfa 158-185.

2.Bandırma-Bursa-Bilecik Yüksek Hızlı Tren Projesi

Önemli bir ulaşım zinciri olan Bandırma-Bursa-Bilecik Hızlı Tren Hattı ile Ankara, İzmir, İstanbul ve Bursa gibi büyük şehirlerin arasındaki ulaşımın kolaylaştırılması ve seyahat süresinin kısaltılması sağlanacaktır. Hat saatte 250 km hızla uygun bir alt yapı ile hazırlanmaktadır.

3.Bandırma-Çanakkale-Tekirdağ Demiryolu Projesi

Bandırma ile Çanakkale’yi doğrudan bağlayacak demiryolu projesi, yolcu ve yük taşımacılığı alanında hizmet verecektir. Demiryolu hattı, Bandırma’dan başlayarak Bandırma OSB ve Gönen Deri İhtisas ve Karma OSB’yi de içine alacak şekilde Biga, Karabiga ve Çanakkale’ye ulaşacaktır.

Kaynak: Güney Marmara Kalkınma Ajansı – Lojistik Atlası

Grafik 3. Bandırma'ya Yapılması Planlanan Demiryolu Projeleri

2.17.3. Denizyolu

Limanlar, deniz ticaretinin gerçekleştirilemesini sağlayan önemli düğüm noktalarıdır. Bandırma Bölgesi’nde ithalat ve ihracat elleçlemeleri yapan limanlar Bandırma merkezde Çelebi Bandırma Limanı ve Bağfaş A.Ş. nin Özel İskeleleri, Marmara Adası’nda ise Saraylar ve Badalan İskeleleri’dir. Erdek’ten sadece kabotaj kapsamında taşımalar gerçekleştirilmektedir. Çelebi Bandırma Limanı, Bağfaş A.Ş.’nin Özel İskeleleri ve Marmara Adası’nda yapılan dış ticaret işlemleri Bandırma Gümruk Müdürlüğü’ne tabi olarak gerçekleştirilmektedir. Çelebi Bandırma ve Bağfaş, Bandırma Liman Başkanlığı’na bağlı iken; Marmara Adası’nda ayrıca bir liman başkanlığı daha faaliyet göstermektedir.
*

*Bandırma Bölgesi Denizyolu Ticareti, Arş. Gör. Elif KOÇ, Arş. Gör. Demir Ali AKYAR, Uluslararası Bandırma ve Çevresi Sempozyumu, Tam Metin Bildiriler Kitabı III, sayfa 36- 51.

2.17.3.1. Çelebi Bandırma Limanı

Çelebi Bandırma Limanının temellerine etüt ve proje şeklinde 1952 yılında, inşasına ise 1963 senesinde başlanmıştır. Belediye tarafından işletilmektedirken 1969 yılında Bakanlar Kurulu kararı ile TCDD'ye devredilen Bandırma Limanı'nda 1972 yılında kılavuzluk hizmetleri verilmeye başlanmıştır. Bandırma Ticaret Odası ve Bandırma Ticaret Borsalarının da azınlık hisselerine sahip olduğu Bandırma limanının işletme hakkı, 18.05.2010'da TCDD tarafından Çelebi Holding A.Ş.'ye devredilmiştir.

2.17.3.2. İDO (İstanbul Deniz Otobüsleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.)

İDO (İstanbul Deniz Otobüsleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.) 1987 ve 1988 yıllarında Norveç'ten satın alınan 449 yolcu kapasiteli 10 adet deniz otobüsü ile hizmete başlamıştır. İDO, 16 Haziran 2011 tarihinde blok satış yöntemiyle eski ana ortağı olan İBB tarafından yapılan ihale ile Tepe İnşaat, Akfen Holding, Souter ve Sera Gayrimenkul Yatırım ve İşletme A.Ş. Ortak Girişim Grubu'na satılmıştır. İDO, şehir içi ve şehir dışı deniz yollarında "Deniz Otobüsü ve Hızlı Feribot Hatları" adı altında yolcu ve araç taşımacılığı yapmaktadır. İDO, 8 deniz otobüsü, 3 arabalı vapur ve 4 hızlı feribot hattı ile toplam 15 hat üzerinden İstanbul şehir içi ve Marmara Denizi bölgesinde yolcu ve araç taşımacılığı hizmeti vermektedir. İDO, 54 deniz aracından (24 deniz otobüsü, 20 arabalı vapur, 8 hızlı feribot ve 2 hizmet gemisi) oluşan modern filosu ile dünyanın onde gelen deniz yolu yolcu ve araç taşımacılık şirketlerinden biridir.

2.18. Ticaret

Marmara Denizi'nin güney kıyısındaki konumu itibariyle, Türkiye'nin iş başkenti İstanbul ve çevresinin yanı sıra ticari faaliyetlerin merkezlerinden Güney Marmara ve Ege Bölgesi ile bağlantı noktalarından birisi olan Bandırma, sınırları içerisinde ve yakın çevresinde yer alan gelişmiş sanayi tesisleri ile bölgenin ve ülkemizin yükselen değerleri arasındadır. Gübre üretimi, bor madeni ve borlu ürünlerin işletilmesi ve değerlendirilmesi, beyaz et ve et ürünleri üretimi ile tarım makinelerinin üretimi konusunda önde gelen tesislere sahip olan Bandırma, bu özelliği ile bölgenin önemli sanayi merkezleri arasında yer almaktadır. Hâlihazırda Türkiye'de üretilen kimyasal gübrenin %15'i, etlik civcivin %25'i, yumurtalık civcivin %20'si, beyaz etin %22'si, yumurtanın %22'si ilçede üretilmektedir.

Bandırma, sahip olduğu uluslararası limanı ile bölgenin dışa açılmasındaki önemli kapılarından birisidir. Temeli 1952 yılında atılan ve inşasına 1963 yılında başlanan Bandırma Limanı, Belediye tarafından işletilmekteyken 1969 yılında Bakanlar Kurulu kararı ile TCDD'ye devredilmiş ve 1972 yılında kılavuzluk hizmetleri verilmeye başlanmıştır. Limanın varlığı hem kamu hem de özel sektörün dikkatini çekerek öncelikli olarak kimya sanayisinin bölgede yatırım yapmasına neden olmuştur.

Bor Asit Fabrikası A.Ş. ile Bagfaş Gübre Fabrikası A.Ş. bölgenin sanayi serüveninin başlamasındaki ilk kıvılcım olarak nitelendirilebilir. Bandırma Ticaret Odası ve Bandırma Ticaret Borsalarının da azınlık hisselerine sahip olduğu Bandırma limanının işletme hakkı, 18.05.2010'da TCDD tarafından Çelebi Holding A.Ş.'ye devredilmiş, yapılan yatırımlar ve organizasyonel dönüşüm neticesinde "Çelebi Bandırma Limanı" markası ile hizmete başlamıştır. *

Bölgelin tarımsal hamadle zenginliği nedeniyle Bandırma ve çevresinde tarıma dayalı sanayi hızla gelişmiştir. Gıda sanayisinin de yoğunluk kazandığı bölgede faaliyet gösteren firmaların başında Banvit, Kocaman Balıkçılık, Mauri Maya, Tamek ve Tat gıda gelmektedir. 1997 yılında Bandırma Ticaret Odası'nın desteği ile toplamda 944.444 m² alana kurulan Bandırma Organize Sanayi Bölgesinde, 5.000-85.000 m² arası büyülükte 52 sanayi parseli bulunmaktadır. Söz konusu sanayi bölgesinde 2009 yılında traktör fabrikası faaliyete geçmiştir. Ayrıca, 2011 yılında, yıllık 300 adet kapasiteli, elektrik üretebilen rüzgâr türbini kule üretimi alanında faaliyet gösteren fabrika kurulmuştur. Bu fabrika, Türk-İspanyol ortaklılığında kurulmuş olup, ülkemizde stratejik iş kollarında yapılan doğrudan yabancı yatırımlar konusundaki önemli yatırımlardan birisidir. **

2.18.1 Bandırma Gümrük Müdürlüğü

Bandırma Gümrük Müdürlüğü 1938 yılında İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğü'ne bağlı Gümrük İdare Memuru olarak hizmete başlamıştır. 13 Nisan 1977 tarihinde 1.sınıf Gümrük Müdürlüğü'ne yükseltilmiş ve 02 Mayıs 1978 tarihinde İzmit Gümrükleri Başmüdürlüğü'ne ve 08 Mayıs 1987 tarihinde ise Bursa Gümrükleri Başmüdürlüğü'ne bağlı 1.sınıf Gümrük Müdürlüğü olarak görevine devam etmektedir. Denizyoluyla yapılan ithalat ve ihracat işlemleri, Çelebi Bandırma Limanı, Bagfaş A.Ş.'nin özel iskeleleri, Marmara Adası Saraylar ve Badalan Iskelelerinden yapılmaktadır. Karayolu ile gelen araçların getirmiş oldukları eşyaların gümrük işlemleri ise, Çelebi Bandırma Uluslararası Liman İşletmeciliği A.Ş.'ne ait Geçici Depolama yerlerinde veya kendi antrepolarından, posta yoluyla yurtdışından gelen kolilerin gümrük işlemleri ise Bandırma Posta Müdürlüğü'nden gerçekleştirilmektedir.

*Bandırma Bölgesi Denizyolu Ticareti, Arş. Gör. Elif KOÇ, Arş. Gör. Demir Ali AKYAR, Uluslararası Bandırma ve Çevresi Sempozyumu, Tam Metin Bildiriler Kitabı III, sayfa 36 - 51.

** Bandırma ve Çevresi Dış Ticaretinin İstatistiksel Analizi, Arş. Gör. E. Fırat AKGÜL, Uluslararası Bandırma ve Çevresi Sempozyumu, Tam Metin Bildiriler Kitabı II, sayfa 42 - 51.

Müdürlük; Balıkesir, Bandırma, Marmara adası, Karacabey, Mustafakemalpaşa, Gönen ve civar ilçelerdeki ticaret, sanayi ve tarım işletme alanlarına giren hammadde, yarı mamul ve mamul maddelerin ithalat ve ihracat işlemleri gerçekleştirilmektedir.

Yıl	İhracat (\$)	İthalat (\$)	Toplam (\$)
2013	587.581	1.186.529	1.774.110
2014	563.582	1.336.286	1.899.868
2015	465.093	1.122.723	1.587.816
2016	424.719	948.611	1.373.330
2017	562.637	889.503	1.452.140
2018	544.294	820.621	1.364.915
2019	576.671	1.040.406	1.617.077
2020	519.572	951.425	1.470.997
2021	781.584	1.195.798	1.977.382

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 65. Bandırma Gümrük Müdürlüğü'nün Gerçekleştirdiği İhracat ve İthalatın Yıllara Göre Değişimi (Bin ABD \$)

2021 yılı itibarı ile Türkiye genelinde toplam 136 adet gümrük müdürlüğü bulunmaktadır. Bandırma Gümrük Müdürlüğü yapılan ihracat işlemleri ile 44., ithalat rakamlarına göre 35. Sırada yer almaktadır.

Ay	İhracat (\$)	İthalat (\$)	Toplam (\$)
Ocak	54.803.682	116.806.439	171.610.121
Şubat	48.373.280	65.850.282	114.223.562
Mart	81.098.866	124.052.512	205.151.378
Nisan	62.744.532	71.319.514	134.064.046
Mayıs	61.195.747	92.837.323	154.033.070
Haziran	83.468.548	91.220.314	174.688.862
Temmuz	80.027.369	66.489.293	146.516.662
Ağustos	54.302.709	104.241.697	158.544.406
Eylül	71.783.237	104.175.406	175.958.643
Ekim	69.792.203	114.712.105	184.504.308
Kasım	72.857.058	119.014.125	191.871.183
Aralık	41.137.148	125.079.550	166.216.698
Toplam	781.584.379	1.195.798.560	1.977.382.939

Tablo 66. 2021 Yılında Bandırma Gümrük Müdürlüğü'nün Gerçekleştirdiği İhracat ve İthalatın Aylara Göre Değişimi (ABD \$)

2021 yılında Bandırma Gümrük Müdürlüğü'nden yapılan dış ticaret rakamları incelendiğinde, ağırlıklı olarak ithalat işlemleri yapıldığı görülmektedir. Toplam dış ticaret hacmi 1.977.379.939 \$ olarak gerçekleşmiş ve bu işlemlerin %60,47'si ithalat olarak yapılmıştır. En fazla ithalat işlemi 428.975.366 dolar ile Rusya Federasyonu'ndan yapılmış, bu ülkeyi sırasıyla Ukrayna, Brezilya, Bulgaristan ve Arjantin takip etmiştir. Bandırma Gümrük Müdürlüğü'nden gerçekleşen ihracat rakamlarına göre, 116.510.065 \$ ile A.B.D. en fazla ihracat yapılan ülke olmuş ve Irak, Hollanda, Çin ve İspanya bu ülkeyi takip etmiştir.

Sıra	Ülke	İhracat (\$)
1	ABD	116510065
2	Irak	76430931
3	Hollanda	66583896
4	Çin	63606207
5	İspanya	40401056
6	Rusya Federasyonu	36592264
7	İran	27636958
8	Almanya	26788271
9	İtalya	26071084
10	Mısır	25148154
11	Bulgaristan	22773770
12	Romanya	21911994
13	Kanada	20632056
14	İrlanda	17294567
15	Fas	15598348
16	Birleşik Krallık	14608983
17	Yunanistan	14438873
18	Ukrayna	11230288
19	Fransa	9991364
20	Hindistan	9935000
Diğer		117400250
Toplam		781584379

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 67. 2021 Yılı Bandırma Gümrük Müdürlüğü'nün Ülkelere Göre İhracat Verileri (\$)

Sıra	Ülke	İthalat (\$)
1	Rusya Federasyonu	428975366
2	Ukrayna	206918483
3	Brezilya	175494024
4	Bulgaristan	59397712
5	Arjantin	48275645
6	Romanya	41807839
7	Moldova	31227640
8	Uruguay	29515188
9	Fas	18009181
10	Lübnan	17053535
11	Çin	14285779
12	Macaristan	11606737
13	İsrail	10973581
14	İtalya	10940834
15	Togo	10742490
16	Güney Kore	10620869
17	Almanya	10109814
18	ABD	9369173
19	İspanya	5428360
20	Yunanistan	5388307
Diğer		39658003
Toplam		1195798560

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 68. 2021 Yılı Bandırma Gümüşük Müdürlüğü'nün Ülkelere Göre İthalat Verileri (\$)

Fasılara göre yapılan ihracat verileri incelendiğinde, en çok ihracat gerçekleştirilen fasıl 395.750.842 dolar değerle “inorganik kimyasallar, kıymetli metal, radyoaktif element, metal ve izotopların organik – inorganik bileşikleri” olmuştur. Bu fasılı sırası ile “tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento”, “etler ve yenilen sakatat” ile “gubreler” fasılları izlemiştir.

Sıra	Ülke	İhracat (\$)
1	İnorganik kimyasallar, kıymetli metal, radyoaktif element, metal ve izotopların organik-anorganik bileşikleri	395750842
2	Tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento	96120052
3	Etler ve yenilen sakatat	84338861
4	Gübreler	51744835
5	Hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar, yemeklik katı yağlar, hayvansal ve bitkisel mumlar	29956882
6	Demir veya çelikten eşya	12566405
7	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	12414577
8	Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	10938437
9	Et, balık, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızlarının müstahzarları	10439648
10	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	10352967
11	Mazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	9491437
12	Albüminoid maddeler, değişikliğe uğramış nişasta esası ürünler, tutkallar, enzimler	9391105
13	Dokunabilir maddelerden hazır eşya, takımlar, kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya, paçavralar	8825960
14	Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar	6770636
15	Balıklar, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve suda yaşayan diğer omurgasız hayvanlar	5274221
Diğer		27207514
Toplam		781584379

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 69. 2021 Yılı Bandırma Gümrük Müdürlüğü Fasillara Göre İhracat Verileri (\$)

Fasillara göre yapılan ithalat verileri incelendiğinde, en çok ihracat gerçekleştirilen fasıl 334.325.939 dolar değerle "hububat" olmuştur. Bu fasılı sırası ile "gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler", "yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tipta kullanılan bitkiler, saman" ile "inorganik kimyasallar, kıymetli metal, radyoaktif element, metal ve izotopların organik – inorganik bileşikleri" fasilları izlemiştir.

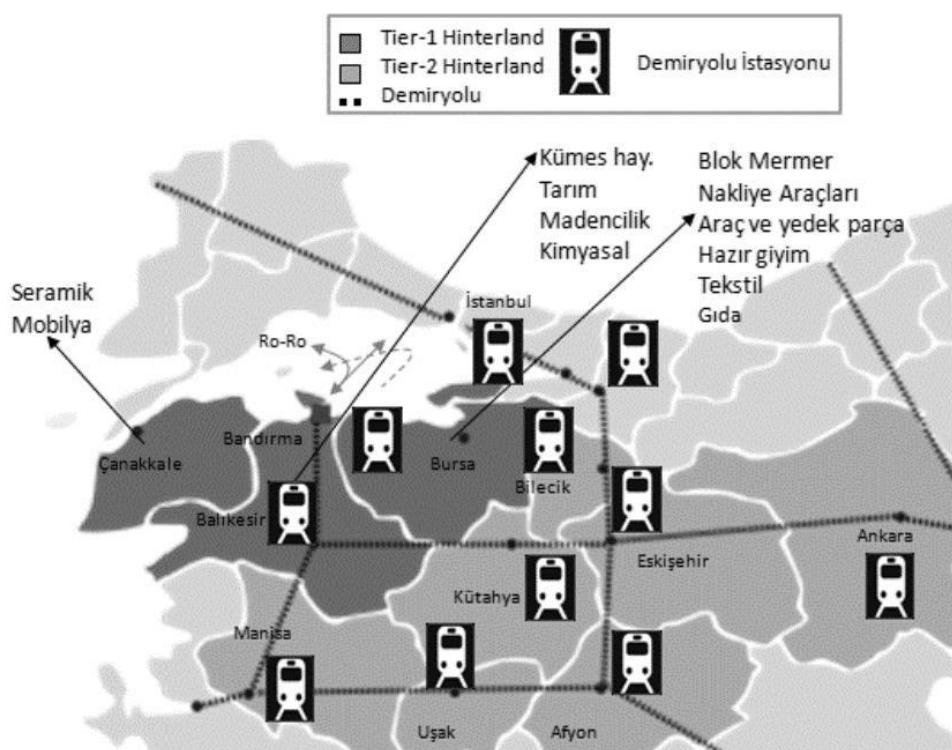
Sıra	Ülke	İthalat (\$)
1	Hububat	334325939
2	Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	303950772
3	Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tipta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	272224263
4	Inorganik kimyasallar, kıymetli metal, radyoaktif element, metal ve izotoplarn organik-anorganik bileşikleri	186496615
5	Tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento	21309782
6	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	15490068
7	Demir ve çelik	13773885
8	Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday gluteni	12062464
9	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuari	8267026
10	Demir veya çelikten eşya	6256052
11	Şeker ve şeker mamulleri	3575281
12	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar	3470080
13	Barut ve patlayıcı maddeler, piroteknik mamulleri, kibrıtlar, piroforik alaşımlar, ateş alıcı maddeler	3289573
14	Yenilen çeşitli gıda müstahzarları (kahve çay hülasaları mayalar, soslar, diyet mamaları, vb.)	2913424
15	Plastikler ve mamulleri	1814250
	Dünger	6579086
	Toplam	1195798560

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 70. 2021 Yılı Bandırma Gümrük Müdürlüğü Fasılara Göre İthalat Verileri (\$)

2.19. Lojistik

Lojistik kavramı; "hammadde, yarı-mamul ve mamullerin, üretim noktasının başından tüketim noktasına kadar, müşteri gereksinimlerini karşılamak amacıyla, etkin ve düşük maliyetli bir şekilde akış ve depolanma süreçlerinin, planlanması, uygulama ve kontrol edilmesi" olarak tanımlanmıştır. Hammadde, malzeme ve işlenmiş ürünlerin tedarik kaynaklarından kullanıcı ya da tüketicilere doğru ve işletme tesisleri arasında stratejik olarak hareket ettirilmesiyle ilgili tüm faaliyetlerin yönetim süreci lojistiğin konusunu oluşturmaktadır. Lojistik yönetiminin amacı; hammadde, yarı-mamul ve bitmiş ürünlerin uygun zamanlarda, uygun yerlerde, uygun miktarlarda ve kullanılabilir biçimlerde en düşük maliyet ve en hızlı yöntemlerle alıcıya teslimidir.

Kaynak: Bandırma Limanı Yük Talep Tahminlemesi, Arş. Gör. Demir Ali Akyar, Arş. Gör. Mehmet Serdar Çelik Bandırma ve Çevresi Sempozyumu, Tam Metin Bildiriler Kitabı III, sayfa 69 -82.

Grafik 4. Bandırma Limanı Art Bölgesi (Hinterland)

Lojistik, bünyesinde birçok faaliyeti barındırmakta ve ana ile destekleyici faaliyetler olarak sınıflandırılan bu faaliyetler aşağıda belirtilen konuları kapsamaktadır. Ana faaliyetler; ulaştırma, müşteri servis standartları, envanter yönetimi ve sipariş izleme olarak dört faaliyetten, destekleyici faaliyetler ise depolama, elleçleme, enformasyon yönetimi, tedarik ve koruyucu ambalajlama olmak üzere 5 faaliyetten oluşmaktadır.

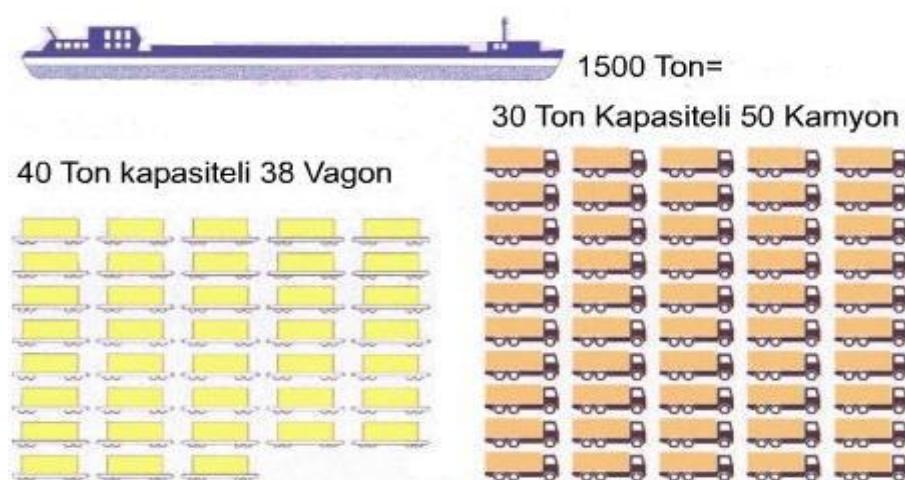
Lojistiğin en önemli unsurlarından olan ulaştırmada; karayolu, demiryolu, denizyolu, havayolu ve boru hattı olmak üzere beş farklı ulaşım sistemi mevcuttur. Ayrıca en az iki sistemin kullanıldığı sistemler arası (intermodal) taşımacılık da günümüzde önem kazanmaktadır. *

* Ege ve Marmara Bölgesi Limanları Arz-Talep Projesi, Soner Esmer, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Denizcilik, İşletme Yönetim Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 2003.

2.19.1. Çelebi Bandırma Limanı

Dünyanın coğrafi yapısı gereği dünya ticaretinde etkin ulaşım ortamı denizdir. Deniz taşımacılığı diğer taşımacılık çeşitlerine nazaran; özellikle sanayi hammaddesini oluşturan çok büyük miktarlardaki yüklerin bir defada taşınması imkânını sağlama, sınır aşımı olmaması, güvenilir olması, mal zayıatının en alt düzeyde olması ve diğer kayıpların hemen hemen hiç olmaması gibi avantajlara sahiptir. Hava yolu taşımacılığına göre 14, karayoluna taşımacılığına göre 7 ve demiryoluna taşımacılığına göre 3,5 kat daha ucuz olması sebebi ile dünyada en çok tercih edilen ulaştırma sistemidir. Dünya ticaretinde ithal ve ihraç yüklerinin %90'dan fazlası deniz yoluyla taşınmaktadır.*

Denizyolu taşımacılığının enerji tüketimi konusundaki bu avantajının yanında 1500 tonluk bir gemi yine aynı enerjiyle, Grafik 4'te da görüldüğü gibi, otuz sekiz vagonun ve elli kamyonun taşıyticagı yükü taşımakta ve önemli derecede bir ölçek ekonomisi yaratmaktadır.

Kaynak: Türkiye Limanlarının İşletme Verimliğinin İrdelenmesi ve Transit Liman İhtiyacı, Yüksek Lisans Tezi, Den. Uls. isl. Müh. Özgür ZORLU, Ocak 2008, İTÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü.

Grafik 5. Modlar Arası Taşıma Kapasitelerinin Karşılaştırılması

Çelebi Bandırma Limanı, konumu itibarı ile ülkenin en önemli limanlarından biri olmanın yanında tüm ülkeye uzanan demiryolu bağlantısı ile kombiné taşımacılıkla her türlü yükün elleçlenebileceği bir limandır. Toplam uzunluğu 2973 metre ve derinlikleri 6-11,50 metre arasında değişen 20 adet rıhtımında konteyner, dökme yük, genel yük, proje yükü ve Ro-Ro gemilerine hizmet verilmektedir. Rıhtımdaki yükleme-boşaltma hizmetleri yüksek teknolojili mobil vinçler, ekskavatörler ve konveyör sistemi ile gerçekleştirilmektedir.

1000 metre ve 500 metre uzunlığında iki mendireği bulunan Çelebi Bandırma Limanı'nın, iki mendirek arası açıklık 225 metredir. Bandırma limanı, Liman İşletmeciliği Yönetmelikleri'ne göre gemilere verilmesi zorunlu olan kılavuzluk ve römorkaj hizmetlerini, deneyimli, yüksek eğitimli ve ehliyetli kılavuz kaptanların yönetiminde; 2 adet römorkör, 1 adet pilot botu ve 1 adet palamar botu ile sürdürmektedir. **

*Ege ve Marmara Bölgesi Limanları Arz-Talep Projesi'syonu, Soner Esmer, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Denizcilik, İşletme Yönetim Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 2003.

** <http://www.portofbandirma.com.tr> - 20/07/2020

ÇELEBİ BANDIRMA LİMANI KAPASİTE BİLGİLERİ			
Saha Kapasitesi		Gemi Kabul Kapasitesi	
Toplam Liman Sahası (m2)	268.348	Konteyner (adet/yıl)	330
Toplam Depolama Sahası (m2)	215.569	Dökme Yük (adet/yıl)	3.24
Gümrüklu Alan (m2)	268.348	Sıvı Dökme Yük (adet/yıl)	216
Ekipman Park Alanı (m2)	1.500	Genel Yük (adet/yıl)	216
CFS (m2)	8.000	Ro-Ro (adet/yıl)	13.140
Toplam Rıhtım Uzunluğu (m)	2.973	Yolcu Gemisi (adet/yıl)	0
Yük Kapasitesi		Depolama Kapasitesi	
Konteyner (TEU/Yıl)	350.000	Konteyner (TEU)	4.195
Dökme Yük (Ton /Yıl)	12.000.000	Dökme Yük / Açık Saha (Ton)	165.000
Genel Yük (Ton/Yıl)	1.000.000	Dökme Yük / Kapalı Depo (Ton)	35.0000
Sıvı Dökme Yük (Ton/Yıl)	1.000.000	Genel Yük (Ton)	110.000
Elleçleme Kapasitesi			
Konteyner – Yükleme/Boşaltma (TEU)	348		
Dökme Yük – Tahliye (Ton)	4.000		
Dökme Yük – Yükleme (Ton)	4.000		
Genel Yük – Tahliye (Ton)	2.350		
Genel Yük – Yükleme (Ton)	1.800		

Kaynak: Çelebi Bandırma Limanı Verileri

Tablo 71. Çelebi Bandırma Limanının Kapasite Bilgileri

Sıralama	Liman Başkanlığı	Türk Bayraklı		Yabancı Bayraklı		Toplam	
		Gemi Sayısı	Gros Ton	Gemi Sayısı	Gros Ton	Gemi Sayısı	Gros Ton
1	Kocaeli	2.885	17.824.216	6.669	137.153.596	9.554	154.977.812
2	Aliaga	1.446	12.363.604	4.337	97.179.863	5.783	109.543.467
3	Ambarlı	1.169	11.448.617	2.284	73.093.422	3.453	84.542.039
4	Mersin	763	10.552.740	3.359	70.246.165	4.122	80.798.905
5	İskenderun	748	6.228.523	3.886	74.457.554	4.634	80.686.077
6	Tekirdağ	869	6.702.411	1.843	56.329.371	2.712	63.031.782
7	Gemlik	947	7.752.932	2.557	53.224.162	3.504	60.977.094
8	Botaş	141	3.708.309	1.042	40.480.292	1.183	44.188.601
9	İzmir	383	3.381.253	1.147	19.237.901	1.530	22.619.154
10	Samsun	488	2.627.294	2.223	14.253.078	2.711	16.880.372
11	Tuzla	623	13.611.612	156	1.540.846	779	15.152.458
12	Karadeniz Ereğli	289	1.673.914	594	7.858.822	883	9.532.736
13	Karabiga	541	1.018.716	399	8.431.124	940	9.449.840
14	Yalova	423	7.567.090	142	1.280.040	565	8.847.130
15	Antalya	252	3.438.569	496	5.159.685	748	8.598.254
16	Zonguldak	265	1.298.106	439	6.317.135	704	7.615.241
17	Taşucu	36	70.084	754	6.239.118	790	6.309.202
18	İstanbul	270	1.826.831	268	4.401.016	538	6.227.847
19	Karasu	19	127.572	458	5.988.142	477	6.115.714
20	Güllük	109	1.274.177	422	4.408.040	531	5.682.217
21	Bandırma	272	806.715	768	4.672.663	1.040	5.479.378
Diğer		2.182	8.382.951	1.836	13.979.833	4.018	22.362.784
Toplam		15.120	123.686.234	36.079	705.931.868	51.199	829.618.101

Kaynak: T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Denizcilik Genel Müdürlüğü Verileri

Tablo 72. Liman Başkanlıkları Bazında Limanlara Uğrayan Gemi İstatistikleri

Sıralama	Liman Başkanlığı	Yükleme				Boşaltma				Toplam			
		Toplam İhracat	Kabotaj Yükleme	Transit Yükleme	Toplam Yükleme	Toplam İthalat	Kabotaj Boşaltma	Transit Boşaltma	Toplam Boşaltma	Dış Ticaret	Kabotaj	Transit	Yük Ellecleme
1	Kocaeli	26.118.402	5.116.604	820.039	32.055.045	42.464.962	6.048.505	766.631	49.280.098	68.583.364	11.165.109	1.586.670	81.335.143
2	Aliağa	22.008.633	7.328.616	87.961	29.425.210	41.200.735	3.151.709	112.223	44.464.667	63.209.368	10.480.325	200.184	73.889.877
3	İskenderun	20.958.847	5.452.644	332.459	26.743.950	38.895.844	1.951.095	220.621	41.067.560	59.854.691	7.403.739	553.080	67.811.510
4	Botaş	4.481.725	2.459.081	47.662.537	54.603.343	7.466.155	1.052.990	92.475	8.611.620	11.947.880	3.512.071	47.755.012	63.214.963
5	Mersin	17.768.478	550.358	611.692	18.930.528	18.847.443	1.426.300	537.418	20.811.161	36.615.921	1.976.658	1.149.110	39.741.689
6	Tekirdağ	4.319.549	1.734.112	7.859.757	13.913.418	13.665.670	3.508.164	7.707.551	24.881.385	17.985.219	5.242.276	15.567.308	38.794.803
7	Ambarlı	9.044.757	909.761	5.097.889	15.052.407	9.613.277	1.464.254	5.847.399	16.924.930	18.658.034	2.374.015	10.945.288	31.977.337
8	Gemlik	7.827.529	1.343.371	51.362	9.222.262	5.343.145	1.336.348	79.634	6.759.127	13.170.674	2.679.719	130.996	15.981.389
9	Karabiga	2.165.163	457.265	0	2.622.428	10.510.574	797.707	0	11.308.281	12.675.737	1.254.972	0	13.930.709
10	Samsun	3.143.153	786.874	0	3.930.027	7.965.843	1.281.205	0	9.247.048	11.108.996	2.068.079	0	13.177.075
11	Karadeniz Ereğli	1.746.113	562.083	0	2.308.196	7.586.132	1.596.676	0	9.182.808	9.332.245	2.158.759	0	11.491.004
12	Zonguldak	1.187.829	107.830	0	1.295.659	8.905.180	185.442	0	9.090.622	10.093.009	293.272	0	10.386.281
13	İzmir	4.178.200	332.800	22	4.511.022	3.677.093	850.130	0	4.527.223	7.855.293	1.182.930	22	9.038.245
14	Güllük	8.153.160	4.113	0	8.157.273	87.758	26	0	87.784	8.240.918	4.139	0	8.245.057
15	Antalya	3.317.465	732.777	0	4.050.242	856.996	1.906.698	0	2.763.694	4.174.461	2.639.475	0	6.813.936
16	Bandırma	1.701.856	354.999	0	2.056.855	3.495.464	285.107	0	3.780.571	5.197.320	640.106	0	5.837.426
17	Tuzla	2.309.189	390.932	39.136	2.739.257	2.603.989	310.556	23.992	2.938.537	4.913.178	701.488	63.128	5.677.794
18	Çanakkale	3.488.491	403.250	0	3.891.741	308.575	290.197	0	598.772	3.797.066	693.447	0	4.490.513
19	Taşucu	3.721.701	0	0	3.721.701	415.960	9.953	0	425.913	4.137.661	9.953	0	4.147.614
20	Yalova	1.124.246	53.845	0	1.178.091	1.804.273	230.978	0	2.035.251	2.928.519	284.823	0	3.213.342
Diğer		4.999.172	2.103.034	40.677	7.142.883	6.917.992	3.032.733	17.469	9.968.194	11.917.164	5.135.767	58.146	17.111.077
Toplam		153.763.658	31.184.349	62.603.531	247.551.538	232.633.060	30.716.773	15.405.413	278.755.246	386.396.718	61.901.122	78.008.944	526.306.784

Kaynak: T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Denizcilik Genel Müdürlüğü Verileri

Tablo 73. Liman Başkanlıkları Bazında Limanlardan Gerçekleştirilen Toplam Ellecleme İstatistikleri

Sıralama	Liman Başkanlığı	Toplam Yükleme	Toplam Boşaltma	Dış Ticaret	Kabotaj	Transit	Toplam Konteyner Elleçleme
1	Ambarlı	1.442.144	1.500.406	1.850.481	165.744	926.325	2.942.550
2	Mersin	1.044.078	1.062.859	1.985.392	49.281	72.264	2.106.937
3	Kocaeli	995.610	972.336	1.758.657	72.599	136.690	1.967.946
4	Tekirdağ	892.689	919.335	419.656	223.804	1.168.565	1.812.024
5	Aliaga	725.673	663.694	1.356.027	17.735	15.605	1.389.367
6	Gemlik	451.946	459.666	773.238	129.488	8.886	911.612
7	İskenderun	336.683	341.776	662.176	7.699	8.585	678.460
8	İzmir	213.518	302.858	459.879	56.495	2	516.376
9	Antalya	58.435	58.519	67.149	49.805	0	116.954
10	Samsun	50.317	50.565	71.451	29.431	0	100.882
11	İstanbul	11.639	14.991	15.697	10.011	922	26.630
12	Trabzon	5.758	5.879	1.693	9.944	0	11.637
13	Bandırma	3.577	3.610	0	7.187	0	7.187
14	Marmara Adası	747	711	0	1.458	0	1.458
15	Karabiga	586	721	0	1.307	0	1.307
16	Karasu	50	50	100	0	0	100
17	Tuzla	19	0	19	0	0	19
18	Bartın	0	14	14	0	0	14
19	Karadeniz Ereğli	13	0	13	0	0	13
Toplam		6.233.481	6.357.989	9.421.640	831.986	2.337.843	12.591.470

Kaynak: T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Denizcilik Genel Müdürlüğü Verileri

Tablo 74. Liman Başkanlıklarına Bazında Limanlardan Gerçekleştirilen Toplam Konteyner Elleçleme (TEU) İstatistikleri

2.20. Sanayi

Gübre üretimi, bor madeni ve borlu ürünlerin işletilmesi ve değerlendirilmesi, beyaz et ve et ürünleri üretimi ile tarım makinelerinin üretimi konusunda önde gelen tesislere sahip olan Bandırma, bu özelliği ile bölgenin önemli sanayi merkezleri arasında yer almaktadır.

Bandırma özellikle 1960'lı yıllarda birlikte sanayinin hızla gelişmeye başlaması ile hızlı bir dönüşüme girmiştir. 1964 yılında temeli atılan limanın faaliyete geçmesi ve 1965 yılında elektrik şebekesinin bağlanması lojistik ve enerji alanlarında şehrin avantajlı bir konuma yükselmesini sağlamıştır. 1964 yılında kurulan Eti Maden Bandırma Bor ve Asit Fabrikalarının 1967 yılında üretime başlaması, 1968 yılında Banvit'in yem üretimine başlaması, 1969'da Etibank Boraks Fabrikası'nın, 1970'de Bagfaş ve 1972'de Etibank Sülfürük Asit Fabrikaları'nın faaliyete geçmesi Bandırma'nın önemli bir sanayi kenti haline gelmesine katkı sağlamıştır.

Bandırma sanayisi sektörel olarak incelendiğinde; gıda ile metal eşya ve tarım makinaları sanayi Bandırma sanayisinin bel kemiğini oluşturduğu görülmektedir. Marmara Bölgesi'nin korunaklı limanlarından olan Bandırma, bu lojistik üstünlüğü sayesinde kimya, plastik, kauçuk ve petrol ürünleri firmalarının faaliyet gösterdiği önemli merkezlerden biri haline gelmiştir. Bunun yanında; Bandırma ve çevresinde (özellikle Marmara Adası ve Manyas ilçeleri) bulunan mermer yatakları sebebiyle, mermer işleme sanayi de gelişme göstermiş ve sektörel firma sayısı olarak listede dördüncü sıraya kadar yükselmiştir. Ayrıca Bandırma ve çevresinde gübre, un, yem, çırçır, bitkisel yağı, damızlık civciv, etlik piliç, yumurta, salça, dondurulmuş su ürünleri gibi gıda alanında ve mermer ve taş işletmeciliği alanlarında faaliyet gösteren işletmeler mevcuttur.

2021 yılı itibarı ile Bandırma ilçesinde faaliyet gösteren sanayi siciline kayıtlı işletme sayısı 267, bu işletmelerin sağladığı istihdam adedi 9596'dır. Sektör dağılımı incelendiğinde, gıda ürünlerinin imalatı, makine ve ekipman imalatı, diğer metalik olmayan mineral ürünlerinin imalatı, fabrikasyon metal ürünleri imalatı ve kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı ile istigal eden firmaların ağırlıklı olduğu görülmektedir. İşletme başına istihdam ortalamasında ise, kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı, gıda ürünlerinin imalatı, temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı ve fabrikasyon metal ürünleri imalatı ile istigal eden firmaların yüksek istihdam ortalamasına sahip olduğu görülmüştür.

Sıra	Sektör	İşletme Adedi	İstihdam Adedi	İşletme Başına İstihdam Adedi
1	Gıda ürünlerinin imalatı	69	4588	66
2	Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı	36	633	18
3	Dünger metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	33	461	14
4	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	21	1042	50
5	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	17	1853	109
6	Mobilya imalatı	16	155	10
7	Elektrik, gaz buhar ve havalandırma sistemi üretim ve dağıtımını	12	241	20
8	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	11	112	10
9	Elektrikli teçhizat imalatı	9	68	8
10	Saz, saman ve benzeri malzemelerden örülerek yapılan eşyaların imalatı	8	37	5
11	Dünger madencilik ve taş ocakçılığı	6	93	16
12	Atıkların toplanması, İslahı ve bertarafı faaliyetleri; maddelerin geri kazanımı	6	29	5
13	Tekstil ürünlerinin imalatı	4	38	10
14	Kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı	4	25	6
15	Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması	3	53	18
16	Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı	3	41	14
17	Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	1	76	76
18	Dünger imalatlar	1	14	14
19	Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı teryer (yarı römork) imalatı	1	13	13
20	Bilgisayar programlama, danışmanlık ve ilgili faaliyetler	1	7	7
21	Giyim eşyalarını imalatı	1	4	4
22	Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	1	4	4
23	Dünger ulaşım araçlarının imalatı	1	4	4
24	Ana metal sanayi	1	3	3
25	Makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı	1	2	2
TOPLAM		267	9596	36

Kaynak: Balıkesir İl Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü Verileri

Tablo 75. Bandırma İlçesi Sanayi Siciline Kayıtlı İşletmelerin Sektörlere Göre Dağılımı (2021)

2.20.1. Bandırma Sanayi Alanları

Bandırma ilçesi sınırları içerisinde 1 adet Organize Sanyi Bölgesi (kurulma işlemleri sürmekte) ve iki adet küçük sanayi sitesi faaliyet göstermektedir.

Sanayi Bölgeleri	Sayı	Faal İşyeri Sayısı	İstihdam Sayısı
Organize Sanayi Bölgesi (Marmara İleri Teknoloji ve Makine İhtisas OSB)	1	0	0
Sanayi Sitesi	2	788	2300
TOPLAM	3	788	2300

Kaynak: Balıkesir İl Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü Verileri

Tablo 76. Bandırma İlçesi Sanayi Alanları İşyeri ve İstihdam Sayıları (2021)

1974 yılında Bakanlık desteği ile kurulmuş olan S.S. Bandırma Küçük Sanayi Sitesi’nde toplam faal işyeri sayısı 756, sağlanan istihdam sayısı ise 2200’dür. Bu siteye ek olarak 2012 yılında kurulan S.S. Bandırma Örnek Küçük Sanayi Sitesi’nde 32 işletme faaliyetlerini sürdürmekte, 100 adet kşii iş olanağı sağlanmaktadır.

Küçük Sanayi Sitesi	Kuruluş Tarihi	Durumu	Faal İşyeri Sayısı	Boş İşyeri Sayısı	İstihdam Sayısı
S.S. Bandırma Küçük Sanayi Sitesi	1974	Bakanlık Destekli	756	0	2200
S.S. Bandırma Örnek Küçük Sanayi Sitesi	2012	Bakanlık Desteksiz	32	0	100

Kaynak: Balıkesir İl Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü Verileri

Tablo 77. Bandırma İlçesindeki Küçük Sanayi Siteleri (2021)

2.20.2. Marmara İleri Teknoloji ve Makine İhtisas OSB

MARMARA İleri Teknoloji ve Makine İhtisas OSB T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının kararı ile 1 Kasım 2018 tarihinde 344 sicil numarası ile tescil olmuş ve Türkiye'nin 51. İhtisas, 311. Organize Sanayi Bölgesi olmuştur. OSB'nin kamulaştırma işlemleri sürmekte ve tüm parselleri tahsis edilmiştir.

MARMARA İLERİ TEKNOLOJİ VE MAKİNE İHTİSAS OSB	
Kuruluş	2018
FİİLİ DURUMU	KAMULAŞTIRMA
TİPİ	İHTİSAS (MAKİNE)
TOPLAM ÇALIŞAN	8
TOPLAM ALAN (HEKTAR)	221
TOPLAM SANAYİ PARSEL SAYISI	132
TAHSİS EDİLEN SANAYİ PARSEL SAYISI	0
TAHSİS EDELECEK SANAYİ PARSEL SAYISI	132
ÜRETİMDEKİ SANAYİ PARSEL SAYISI	0
İNŞAAT HALİNDE SANAYİ PARSEL SAYISI	0

Tablo 78. Marmara İleri Teknoloji ve Makine İhtisas OSB ile Alakalı İstatistik Bilgiler

2.21. Balıkesir Sanayi Odası

Balıkesir Sanayi Odası, 1954 yılında Sanayi Bakanlığının özel izniyle, Aydın, Muğla, Manisa, Denizli ve Balıkesir illerini kapsayarak kurulan "Ege Bölgesi Sanayi Odası" (EBSO)ının bir Şubesi olarak kurulmuştur. Odanın kayıtları arasında 1954 öncesi dönemine ait hiçbir yazılı belge bulunmamaktadır. Bölge imalat sanayisindeki gelişmeler sonucunda Balıkesir 1981 yılında Balıkesir Sanayi Odasının kurulması kararlaştırılmıştır. Kurulduğu 1981 yılında 11 meslek gurubunda 350 civarında üyesi bulunan Balıkesir Sanayi Odası bugün 20 ilçede 17 meslek grubunda ki 985 üyesine hizmet vermektedir.

2021 yılı sonu itibarı ile toplam 985 adet üyesi bulunan Sanayi Odasında, Bandırma ilçe sınırları içinde faaliyet gösteren 118 adet firma bulunmaktadır.

Sıra	İlçe	BSO'ya Kayıtlı Firma Sayısı
1	Altıeylül	240
2	Karesi	147
3	Bandırma	118
4	Gönen	111
5	Edremit	91
6	Ayvalık	55
7	Burhaniye	29
8	Havran	29
9	Susurluk	24
10	Marmara	22
11	Kepsut	20
12	Balya	16
13	Bigadiç	15
14	Manyas	14
15	Dursunbey	12
16	Gömeç	12
17	İvrindi	10
18	Savaştepe	8
19	Sındırğı	8
20	Erdek	4
Toplam		985

Kaynak: Balıkesir Sanayi Odası Verileri

Tablo 79. Balıkesir Sanayi Odası Üyelerinin İlcelere Göre Dağılımı

2.22. Bandırma'da Faaliyet Gösteren Esnaf Odaları

Türkiye genelinde faaliyet gösteren esnaf ve sanatkârların çatı kuruluşu olan Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu (TESK), Anayasanın 135. maddesine göre Kanunla kurulmuş kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur. TESK'in ilk yasal örgütlenmesi; 18 Kasım 1943 tarihli 4355 sayılı Ticaret ve Sanayi Odaları, Esnaf Odaları, Ticaret Borsaları Kanunu ile sağlanmıştır.

1964 yılında yürürlüğe konulan 507 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Kanunu ile de esnaf-sanatkârlar teşkilatı bugünkü yapısına kavuşmuştur. Son olarak; gelişen ve değişen koşullara uygun hale getirilmiş olan ve 21 Haziran 2005'de yürürlüğe giren 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu hükümleri doğrultusunda çalışmalarını yürütmektedir.

TESK'in halen il ve ilçe düzeyinde kurulmuş 3,098 meslek odası, il düzeyinde kurulmuş, 82 Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği (İstanbul'da 2 tane) ve merkezi Ankara'da olan 13 mesleki Federasyonu ile sayıları 2 milyonun üzerinde kayıtlı esnaf ve sanatkârı bulunmaktadır.

Sıra	Esnaf Odasının İsmi	Üye Sayısı
1	Bandırma Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası	980
2	Bandırma Otel ve Kahveci Esnaf Odası	526
3	Bandırma Bakkallar Esnaf Odası	471
4	Bandırma Balıkçılar, Manavlar ve Pazarcılar Esnaf Odası	463
5	Bandırma Lokantacılar Esnaf Odası	437
6	Bandırma Berberler ve Kuaförler Esnaf ve Sanatkarlar Odası	377
7	Bandırma Tuhafiye Manifatura ve Kırtasiyeciler Esnaf Odası	367
8	Bandırma Oto Ziraat Aletleri Elektrik, Radyo Saat Tamircileri Esnaf ve Sanatkar Odası	333
9	Bandırma Madeni İşler Esnaf ve Sanatkarlar Odası	331
10	Bandırma Elektrikçiler ve Elektronikçiler Esnaf ve Sanatkarlar Odası	281
11	Edincik Esnaf ve Sanatkarlar Odası	260
12	Bandırma Ağaç İşleri Sanatkarları Esnaf Odası	255
13	Bandırma Terziler Esnaf ve Santkarlar Odası	136
14	Bandırma Kasaplar ve Celepler Esnaf Odası	120
15	Bandırma Ayakkabıcı ve Tamircileri Esnaf ve Sanatkarlar Odası	101
TOPLAM		5438

Kaynak: Balıkesir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanlığı

Tablo 80. Bandırma'da Bulunan Esnaf Odaları ve Üye Sayıları

C.BANDIRMA TİCARET ODASI

1.BANDIRMA TİCARET ODASI

1.1 Bandırma Ticaret Odası Hakkında Bilgi

Bandırma Ticaret Odası 1926 yılında Yahya Sezai Uzay tarafından kurulmuştur. Bulunduğu bölgenin sosyo-ekonomik sorunları ile ilgilenmek ve bu sorunların çözümü için en yüksek katkıyı sağlamak amacıyla edinen odanın Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini 2013 yılından itibaren Mehmet KILKİŞLİ sürdürmektedir.

Bandırma Ticaret Odası kuruluşundan bu yana birçok önemli faaliyette bulunmuştur. Oda Türkiye'de ilk defa Vergi Ödül töreni düzenleyerek, en yüksek Kurumlar ve Gelir Vergisi ödeyen üyelerini ödüllendirmiştir ve bu faaliyetle ülkemizde bir ilke imza atmıştır. Ekonomik ve sosyal sorumluluklarının bilincinde çalışan Bandırma Ticaret Odası bölgesinin kalkınmasında çok önemli bir hamle olan Bandırma Organize Sanayi Bölgesinin kurucusudur.

Bandırma Limanının özelleşmesi kapsamında ihaleyi kazanan Çelebi Holding ile ortaklık gerçekleştirmiştir bu şekilde Oda yanına Borsayı da alarak, limanda hissedar olmuş ve liman yönetimine giriş hakkı elde etmiştir.

Bandırma Ticaret Odası, AB – Türkiye Odalar Ortaklık Hibe Programı kapsamında Avrupa Birliği Projeleri gerçekleştirmektedir. "Bilgisayar Okuryazarlığı Projesi", "Türk Balıkçılık Müktesebatının AB Balıkçılık Müktesebatına Uyarlanması Projesi" ve "Güney Marmara Bölgesinde Odaların Hizmet Kapasitelerini Geliştirerek KOBİ'lerin İhracata Yönlendirilmesi Projesi" odanın gerçekleştirdiği Avrupa Birliği projeleridir. Ayrıca "Yenilenebilir Enerji Kaynakları" ve "Rüzgâr Enerjisi" isimli iki AB Projesine oda dışarıdan destek vermiştir. Bunların yanında Güney Marmara Kalkınma Ajansı'nın 2017 Yılı Teknik Destek Programı kapsamında "Bandırma Ticaret Odası Üyelerine Yönelik Temel İhracat Eğitimi" adı ile bir projeye daha imza atmıştır.

Bandırma Ticaret Odası sosyal sorumlulukları çerçevesinde, bölge turizmine katkı sağlamak amacıyla Daskyleion kazlarına 5 yıl süre ile ana destekleyici olmuştur. Böylelikle Daskyleion Kazlarının turizme açılabilmesi ve bölgenin turizm gelirlerinin arttırılabilmesi için önemli bir yol alınmıştır.

Oda, Bandırma Ticaret Odası İlköğretim Okulu'nun kurucusudur ve aynı zamanda hamiliğini yapmaktadır. Ayrıca eğitime katkı vermek amacı ile yılda yaklaşık 100 öğrenciye sürekli Yüksek Öğrenim bursu verilmektedir.

Fiziki şartların yetersizliği ve altyapı eksikliği sebebiyle yeterli hizmet veremeyen Bandırma Sosyal Güvenlik Merkezi'ne Oda hizmet binasının bir katı tahsis edilerek bölgeye hizmet konusunda öncülük edilmiştir.

Bursa-İstanbul arasında başlatılan deniz uçağı seferlerinin Bandırımlı iş adamları tarafından büyük takdir görmüş olması ve gelen talepler doğrultusunda Bandırma Ticaret Odası olarak gerekli araştırma çalışmaları yapılmış ve Burulaş A.Ş. ile yapılan görüşmeler neticesinde Bandırma-İstanbul deniz uçağı seferleri başlatılmıştır. Bandırma Ticaret Odası üyelerine üye kartları üzerinden deniz uçağı biletlerinde %10 indirim yapılmaktadır. İlçelerde kurulan ilk 3 üniversiteden biri olan Bandırma 17 Eylül Üniversitesi'nin kurulması öncesinde gerekli lobi faaliyetleri yürütülmüş, böylelikle üniversitenin kurulmasına öncülük edilmiştir.

Bandırma'daki işletmelere verilecek KOSGEB hizmet ve desteklerinin yaygın etkin ve koordinasyon içinde sunulmasını sağlamak ve Oda Üyelerini mevcut destekler hakkında sürekli ve

hızlı bir biçimde bilgilendirmek üzere KOSGEB Balıkesir İl Müdürlüğü ile iş birliği protokolü imzalanarak Bandırma KOSGEB Temsilciliği Bandırma Ticaret Odası bünyesinde hizmete açılmıştır.

Bölgesinde birçok yeniliğin öncüsü olan Bandırma Ticaret Odası TS EN ISO 9001 Kalite belgesine sahiptir. Oda TOBB bünyesinde yürütülmekte olan oda/borsa akreditasyon sistemine dâhil edilmiş ve yapılan denetimler sonucu akreditasyon belgesini almıştır. Bu sayede oda Avrupa Birliğine üye ülke odalarının hizmet standartlarına uygun çalışmalarını sürdürmekte ve hizmet kalitesini sürekli geliştirmektedir*.

Bandırma Ticaret Odası, 2021 yılı itibarı ile toplam 2093 üyeye sahiptir. Bu üyelerin 305 adedi 5.000.000 TL ve üzeri sermayeye sahipken, 233 adet üye 10.000 TLye kadar sermayeye sahip şirket statüsündedir. Odaya üye firmalar arasında en fazla bulunan firmalar, 250.000 TL- 5.000.000 TL aralığında sermayeye sahip 482 adet firmadan oluşmaktadır.

SERMAYE	DERECE	FAAL ÜYE SAYISI	YÜZDE
5.000.000 TL VE ÜZERİ	1. DERECE	305	14,57
250.000 TL - 5.000.000 TL	2. DERECE	482	23,03
75.000 TL - 250.000 TL	3. DERECE	445	21,26
50.000 TL - 75.000 TL	4. DERECE	282	13,47
25.000 TL - 50.000 TL	5. DERECE	73	3,49
10.000 TL - 25.000 TL	6. DERECE	273	273,00
10.000 TL'YE KADAR	7. DERECE	233	11,13
YENİ KURULAN SERMAYE ŞİRKETLERİ	8. DERECE	0	0,00
TOPLAM		2093	100

Kaynak: Bandırma Ticaret Odası Oda Sicil Birimi Verileri

Tablo 81. Firma Tipine Göre 2021 Yılı Bandırma Ticaret Odası Üye İstatistiği

Üye şirketler firma tipi bazında incelendiğinde, 972 adet firma ile limited şirketler en çok firma tipini oluştururken, sırasıyla 629 adet firma ile gerçek kişi ticari işletmeleri ve 387 adet ile anonim şirketler limited şirketleri takip etmektedir. Sermaye miktarı olarak ise, Bandırma Ticaret Odası üyelerinin toplam sermayelerinin %55,11'ini anonim şirketler meydana getirmektedir.

* Bandırma Ticaret Odası – Stratejik Plan 2018 – 2022.

Firma Tipi	Adet	Sermaye	Oran
Limited Şirket	972	874.798.450,00	46,44
Gerçek Kişi Ticari İşletmesi	629	52.033.849,50	30,05
Anonim Şirket	387	1.146.922.156,00	18,49
Kooperatif	88	6.616.876,00	4,20
Diger İktisadi İşletmeler	7	75.000,00	0,33
Kollektif Şirket	3	2.000,00	0,14
Dernek İktisadi İşletmesi	3	705.500,00	0,14
Yabancı Şirketin Türkiye Merkez Şubesi	2	20.000,00	0,10
Vakıf İktisadi İşletmesi	1	5,00	0,05
İktisadi Devlet Teşekkülü (İDT)	1	0,00	0,05
Toplam	2093	2.081.173.836,50	100

Kaynak: Bandırma Ticaret Odası Oda Sicil Birimi Verileri

Tablo 82. Şirket Tiplerine Göre Faal Üye Sayısı

Bandırma Ticaret Odası bünyesinde farklı meslek gruplarına ait toplam 18 adet meslek komitesi bulunmaktadır. Faal üye sayısı olarak en fazla üyeye sahip meslek komitesi, 310 üye ile 4. meslek (inşaat) komitesidir.

MESLEK GRUBU		FAAL ÜYE SAYISI
01. MESLEK GRUBU	TARIM	126
02. MESLEK GRUBU	GIDA-İMALAT	89
03. MESLEK GRUBU	İMALAT	240
04. MESLEK GRUBU	İNŞAAT	310
05. MESLEK GRUBU	OTOMOTİV	102
06. MESLEK GRUBU	GIDA-TOPTAN	59
07. MESLEK GRUBU	GIYİM-BEYAZ EŞYA-MOBİLYA	108
08. MESLEK GRUBU	İNŞAAT MALZEMELERİ	99
09. MESLEK GRUBU	YOLCU TAŞIMACILIĞI	61
10. MESLEK GRUBU	BANKA-SİGORTA-SARRAF	94
11. MESLEK GRUBU	HİZMET	84
12. MESLEK GRUBU	EĞİTİM-TELEKOMÜNİKASYON-BİLİŞİM	88
13. MESLEK GRUBU	HAYVANCILIK	94
14. MESLEK GRUBU	FİDAN-ZAHİRE	69
15. MESLEK GRUBU	GIDA-PERAKENDE	152
16. MESLEK GRUBU	NAKLİYE-YÜK TAŞIMACILIĞI-ACENTE	104
17. MESLEK GRUBU	MİMAR-MÜHENDİS-EMLAK	150
18. MESLEK GRUBU	MEDİKAL-SAĞLIK	64
TOPLAM		2093

Kaynak: Bandırma Ticaret Odası Oda Sicil Birimi Verileri

Tablo 83. Meslek Gruplarına Göre Üye Sayısı

Bandırma Ticaret Odası'nın 2021 yılında sanayi ile alakalı üyelerine temin etmiş olduğu kapasite raporu, ekspertiz raporu, yerli malı belgesi, iş makinesi tescil belgesi ile sayısal takograf miktarları belirtilmiştir.

	2017	2018	2019	2020	2021
Kapasite Raporu	36	30	32	41	34
Ekspertiz Raporu	31	22	44	30	29
Yerli Malı Belgesi	3	6	11	3	1
İş Makinesi Tescili	44	44	46	46	38
Sayısal Takograf	0	0	0	0	139

Kaynak: Bandırma Ticaret Odası Oda Sicil Birimi Verileri

Tablo 84. Sanayi Belgeleri Miktarı

2021 yılında Bandırma Ticaret Odası İhracat Birimi tarafından, 6229 adet dolaşım belgesi onayı gerçekleştirılmıştır. Bu belgelerin büyük çoğunluğunu (%64,23) Menşe Şahadetnamesi belgeleri oluşturmakla birlikte, %18,64 oranında A.TR ve %11,77 oranında EUR.1 belgesi oluşturmaktadır.

	Menşe Şahadetnamesi	A.TR Dolaşım Belgesi	EUR.1	Form A	D-8 Menşe İspat Belgesi	Menşe İspat Belgesi (iran)	TOPLAM
OCAK	339	113	42	2		3	499
ŞUBAT	290	103	49	72		1	515
MART	394	114	56	20			584
NİSAN	371	90	61	26			548
MAYIS	297	94	56	27			474
HAZİRAN	416	114	60	37			627
TEMMUZ	295	80	48	19			442
AĞUSTOS	345	96	49	31	4		525
EYLÜL	290	74	57	19	13		453
EKİM	310	78	70	4	5		467
KASIM	309	94	82	8	15		508
ARALIK	345	111	103	7	21		587
TOPLAM	4001	1161	733	272	58	4	6229

Kaynak: Bandırma Ticaret Odası Oda Sicil Birimi Verileri

Tablo 85. Bandırma Ticaret Odası Tarafından Onaylanan Dış Ticaret Belge Sayısı

Bandırma Ticaret Odası
Paşabayır Mahallesi Mehmet Akif Ersoy Caddesi No:29/2
Bandırma / BALIKESİR / TÜRKİYE

www.bandirmato.org.tr – bilgi@bandirmato.org.tr

instagram.com/bandirmaticaretodasi - facebook.com/banticoda – twitter.com/TicaretOdasiBnd

linkedin.com/in/bandirmato – bandirmato.tumblr.com

WhatsApp: 0537 286 0 286